

Webinar 6: 11. juni 2026 kl 1430-1530

Gi data mening!

Mål, måltavler, framskriving

Gi data mening – Webinar serie

Introduksjon

8. Januar 2026

Hvor finner jeg nyttige data

Dato kommer

Dypere forståelse SPC

5. Mars 2026

Datadrevet samtale og beslutning

12. Mai 2026

Sammenstilling av data og benchmarking

28. Mai 2026

Mål, måltavler, framskriving

11.Juni 2026

Tilpasset

Anbefaler at du deltar på
Introduksjon før du deltar på de
øvrige webinarene

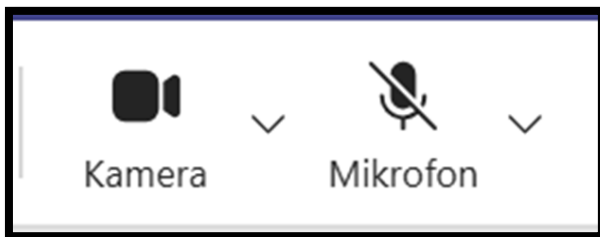
De øvrige webinarene kan du
ta i valgfri rekkefølge 😊

Velkommen til webinar!

Noen tips til Teams møtet

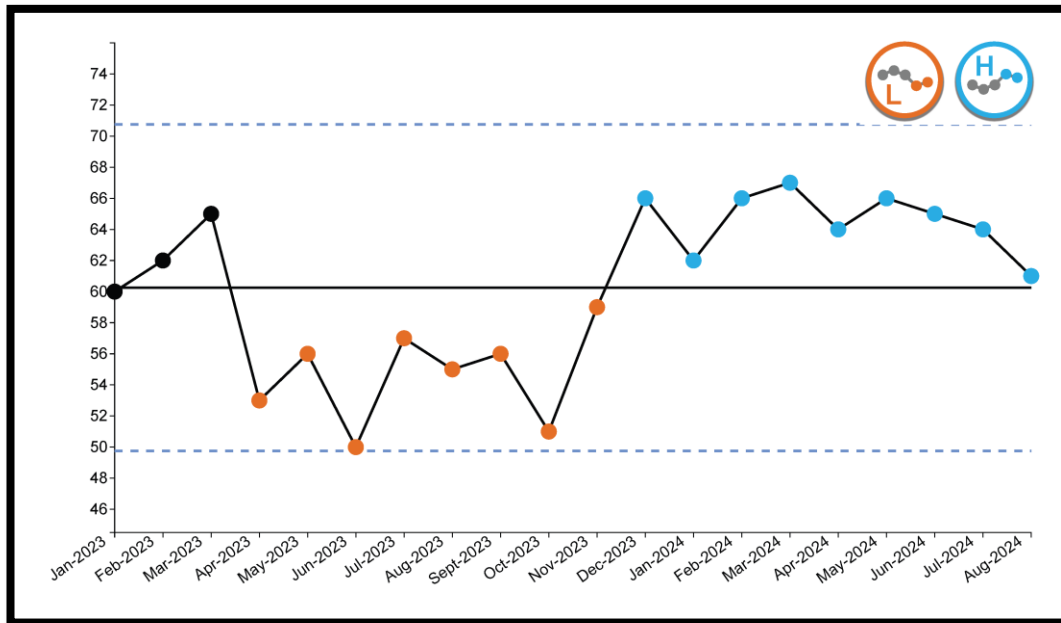
- Møtet blir tatt opp. Smil til kamera😊!
- Ha mikrofonen **AV**
- Ha veldig gjerne kamera **PÅ**

- Bruk **chat aktivt**, vi svarer ut underveis eller etter møtet i chat
- Vi blir også igjen for spørsmål

Datadrevet samtale og beslutning – hva handler dagens webinar om?

Kort repetisjon SPC, farger og ikoner

Fordeler og ulemper med å sette mål

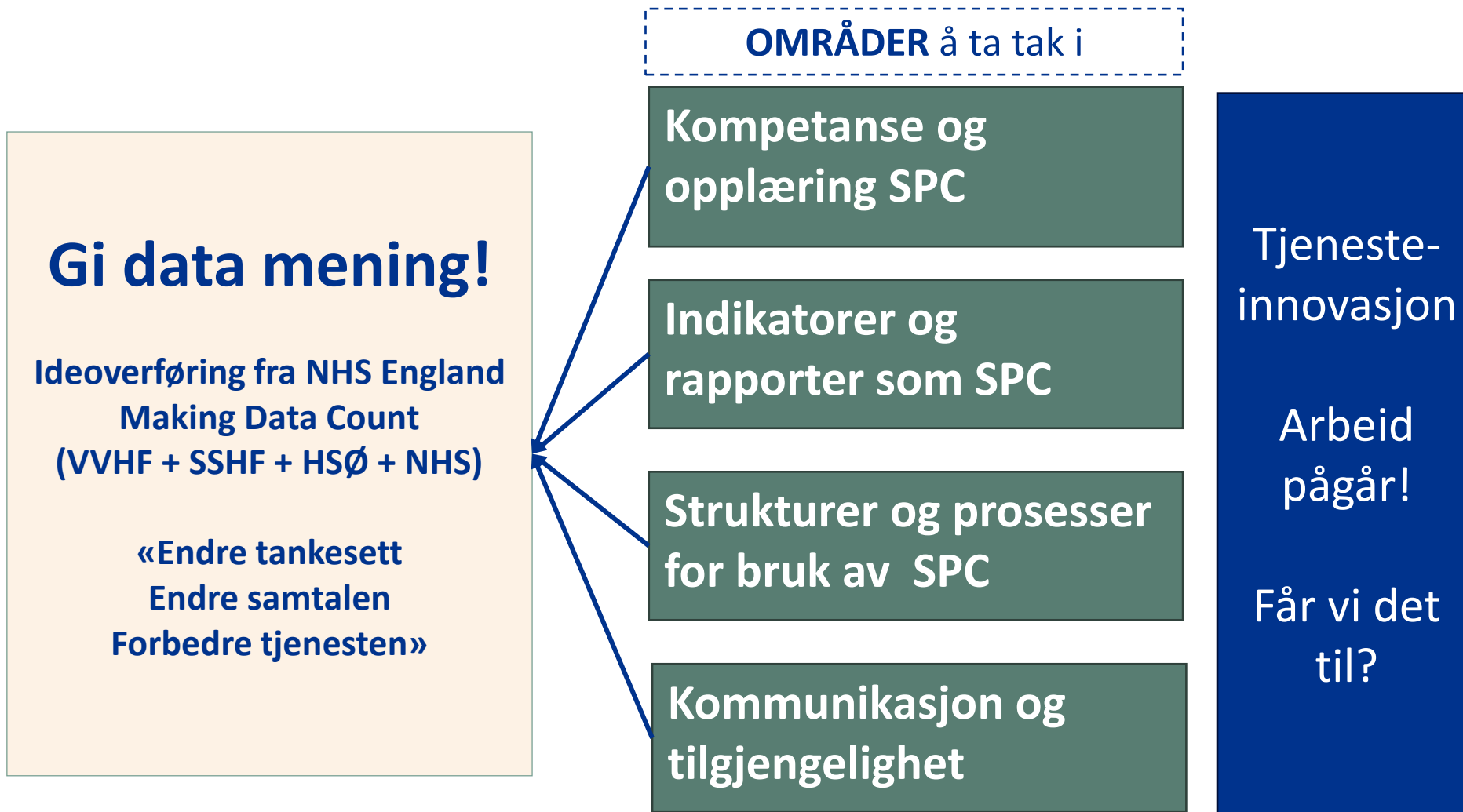
Ting å tenke på når du setter mål

Bruk av kontrollgrenser for realistiske mål

Bruk av mål til å fremme forbedring

Hvordan følge planlagt reduksjon / økning

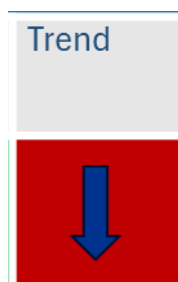
Datadrevet virksomhetsstyring for planlegging, oppfølging, endring og utvikling!

Kort repetisjon – Statistisk prosesskontroll SPC

Fra beslutning på bakgrunn av topunktssammenligning til...

Indikator A – Mål over 92 %											
Sep i fjor	Okt i fjor	Nov i fjor	Des i fjor	Jan i år	Feb i år	Mar i år	Apr i år	Mai i år	Trend	Trend	Hva gjør jeg?
92,3	91,1	90,2	93,0	92,1	91,9	93,0	93,2	92,8		-0,4	?

En måneds trend...

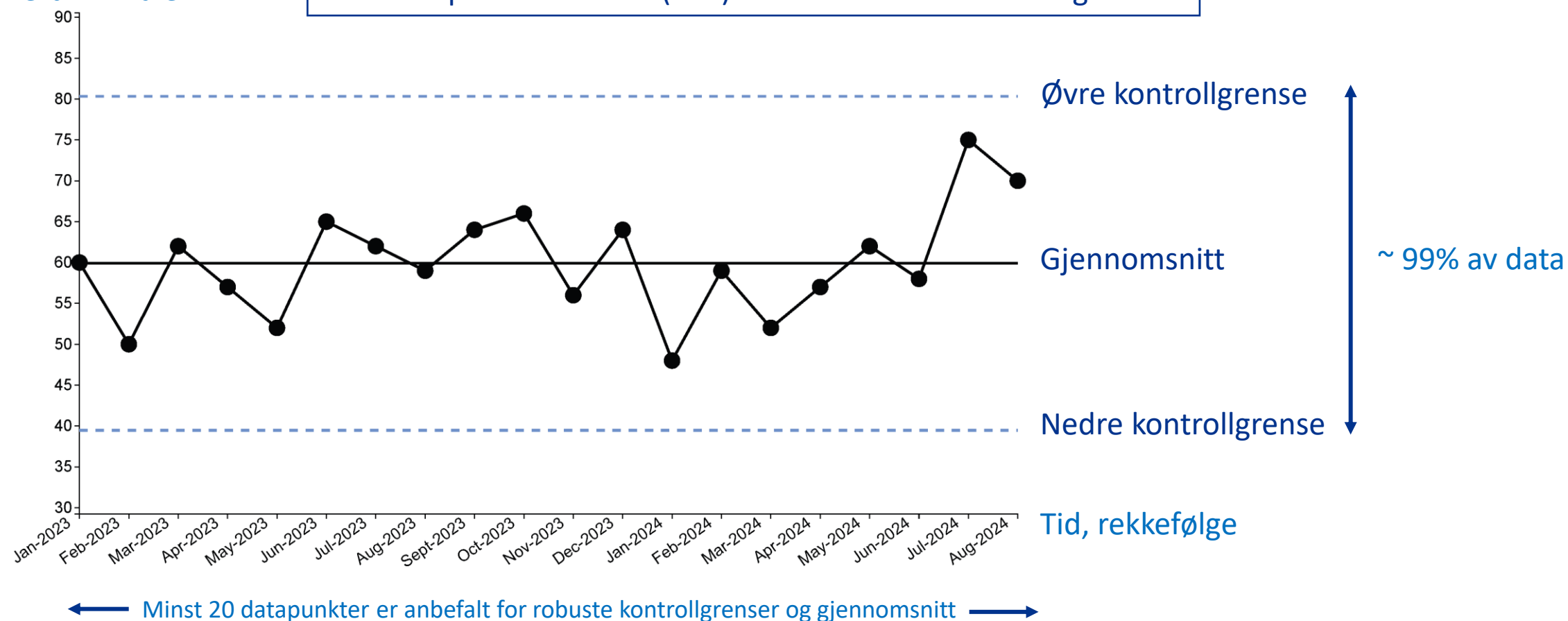
Indikator A har forverret seg fra 93,2 til 92,8 fra april til mai

...viktig kommentar eller bare forstyrrende og villedende informasjon?

...beslutning basert på utvikling over tid, forstå variasjon og bruk av statistikk

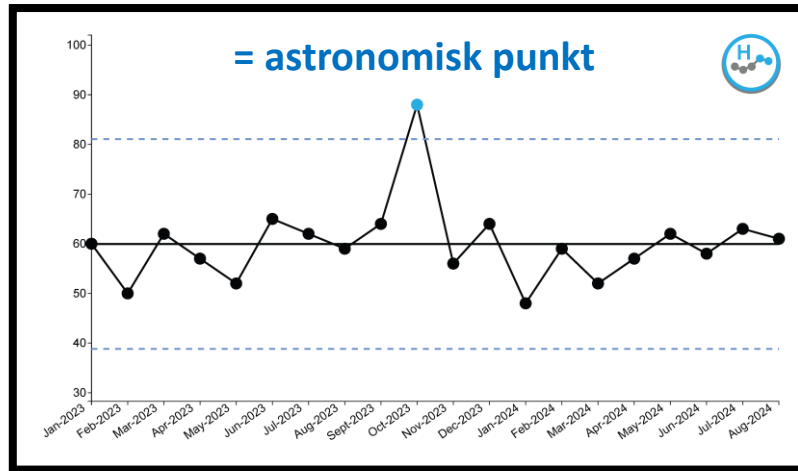
Verdi vi måler

Statistisk prosesskontroll (SPC): Anatomien til et SPC diagram

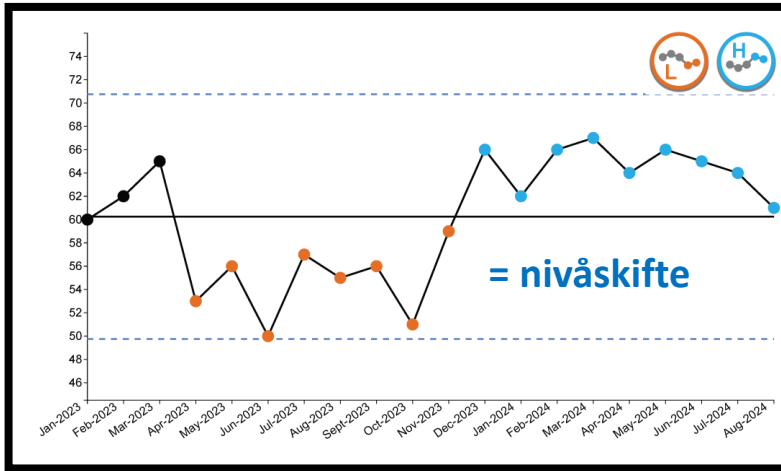

Tolkningsregler – kan du disse 4 enkle reglene, kan du tolke SPC diagrammer!

Ett enkelt
datapunkt over
eller under
kontrollgrense

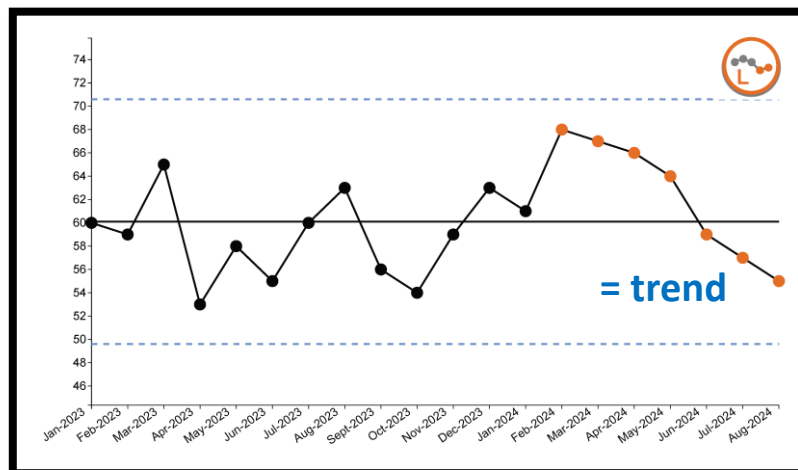

= nivåskifte

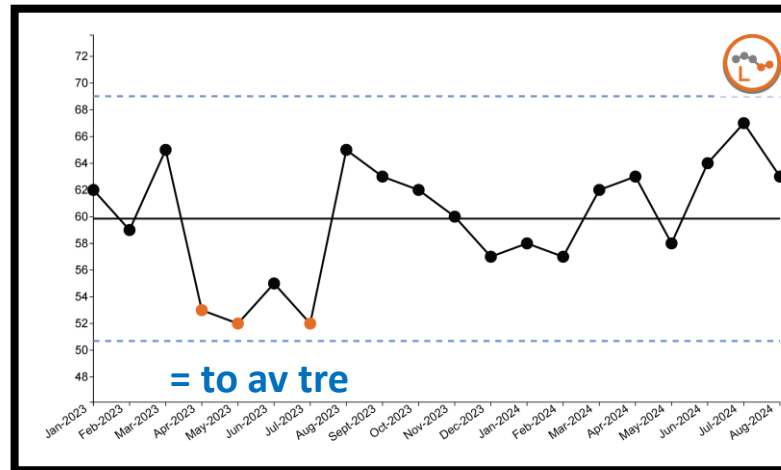

Åtte punkter
etter hverandre
over eller under
gjennomsnittet

Seks datapunkter
etter hverandre
med stigende
eller synkende
verdi

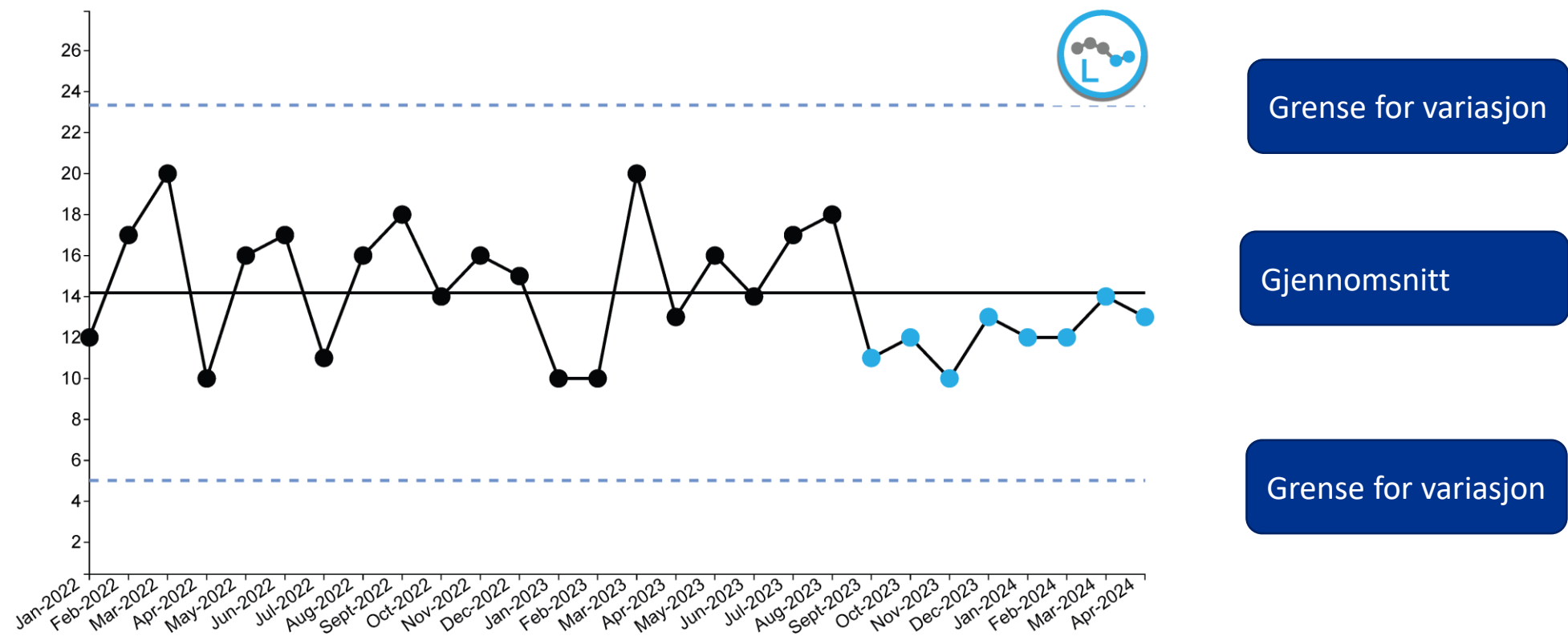

= to av tre

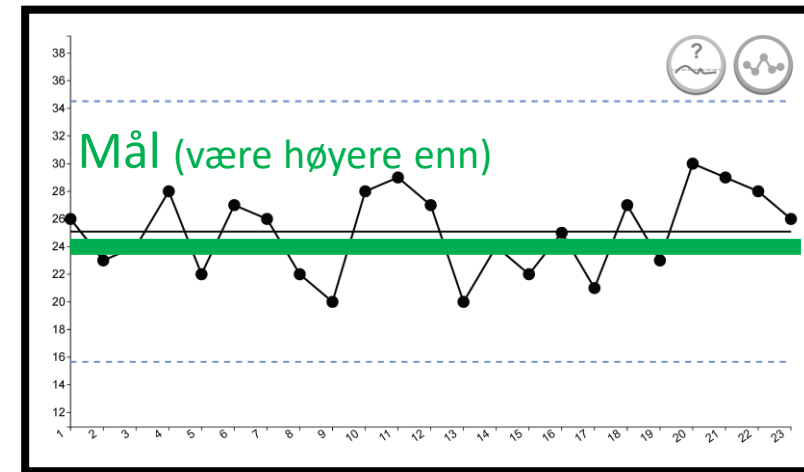
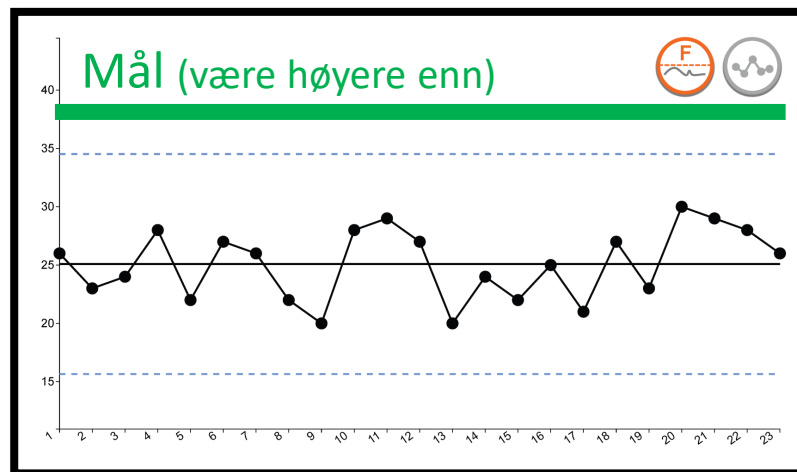
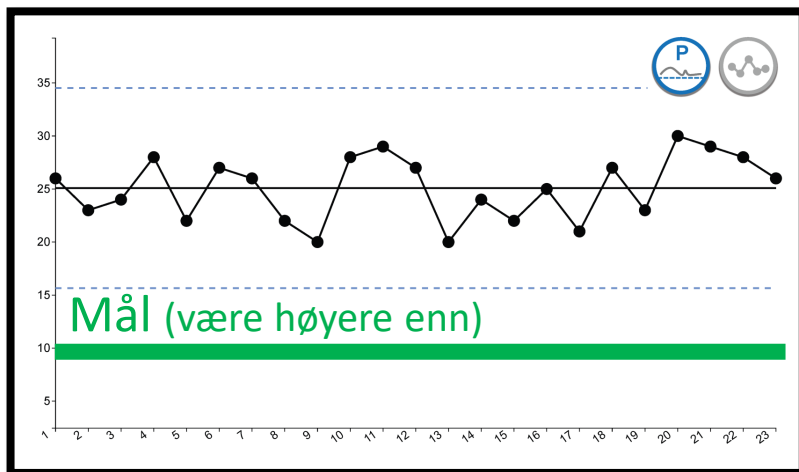

To av tre punkter
nær øvre eller
nedre
kontrollgrense

Betydningen av å forstå variasjon og være trygg på reell endring eller ikke

Betydningen av å forstå variasjon og være trygg på om en når målet eller ikke

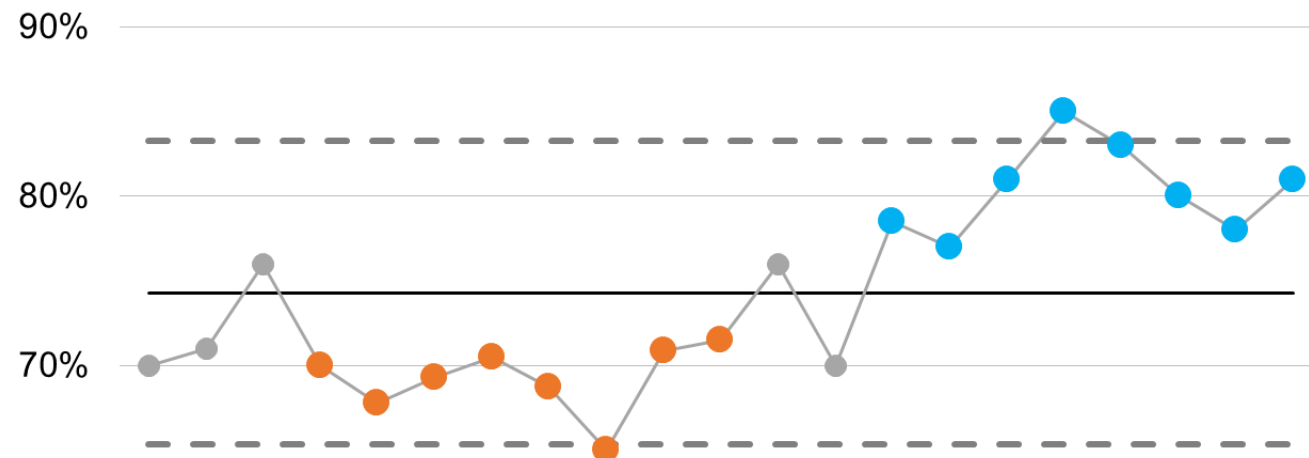
Fargekoder for variasjon

Farge kommer på punktene når en tolkningsregel utløses
= Spesiell variasjon

Bekymring

Forbedring

Normal

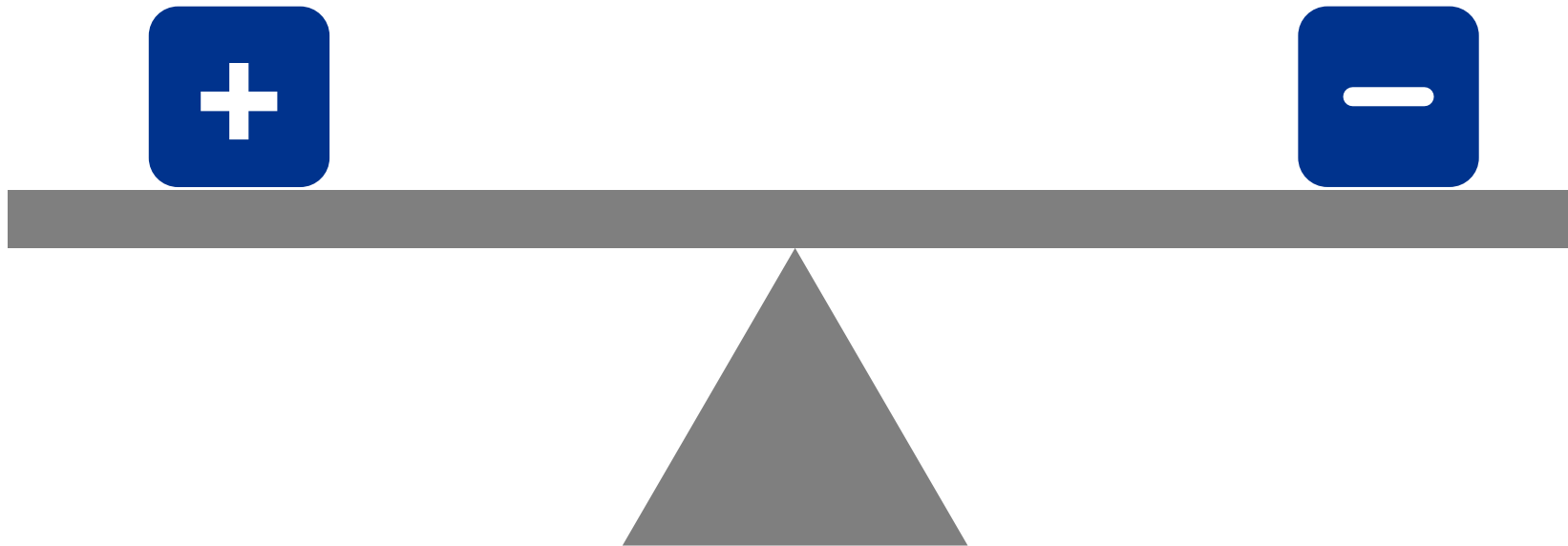
Ikoner for oversikt og hjelp til tolkning – kan brukes i samlerapporter!

Oppsummeringsikoner i stedet for rødt, gult og grønt?

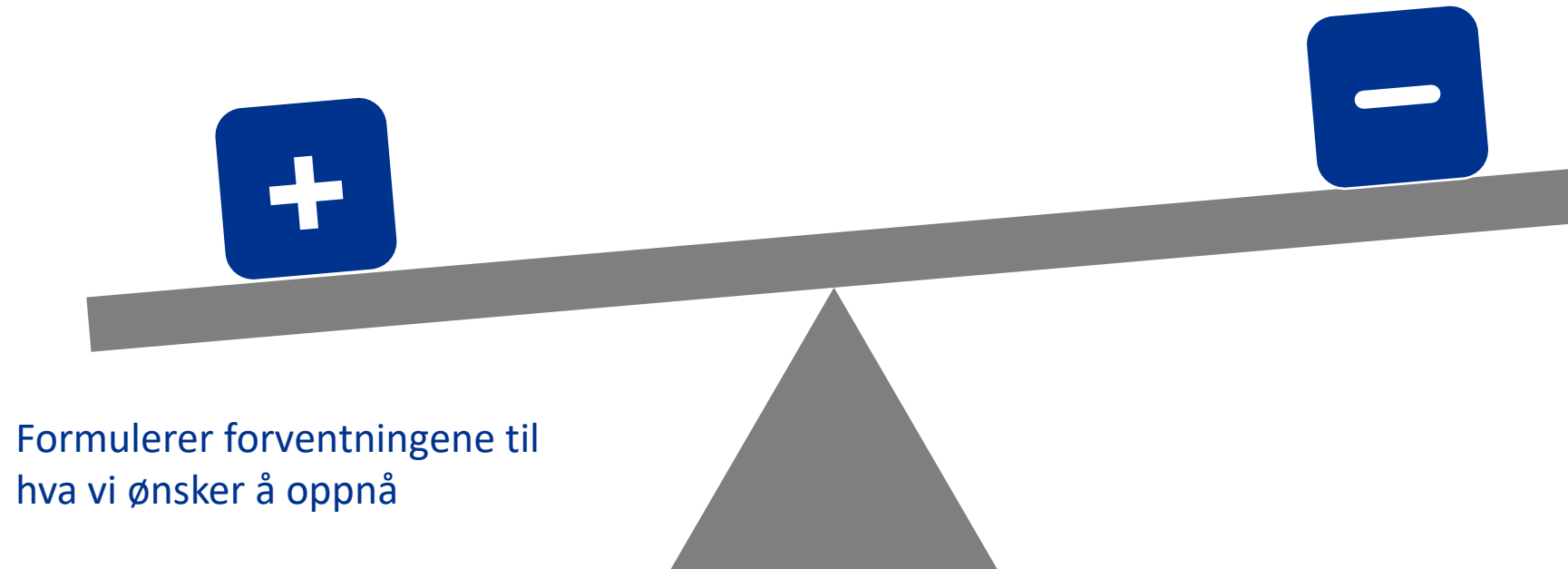
VARIASJONSIKONER				STYRINGSIKONER		
						
Tilfeldig variasjon – ingen signifikant endring	Spesiell variasjon – tegn til forverring, krever oppmerksomhet og handling (H = H øy verdi) (L = L av verdi)	Spesiell variasjon – tegn til forbedring, noe å forsterke og lære av (H = H øy verdi) (L = L av verdi)	Spesiell variasjon med høy eller lav verdi, bør undersøkes nærmere. Ikonene betyr at det ikke er definert om høy eller lav verdi er bra.	Variasjonen indikerer at målet noen ganger nås, andre ganger ikke. For å oppnå vedvarende og forutsigbar måloppnåelse må det gjøres endringer	Variasjonen indikerer at målet nås på en vedvarende og forutsigbar måte (P = P asserer mållinjen)	Variasjonen indikerer at målet ikke kan nås uten at det gjøres endringer (F = F eiler å nå mållinjen)

Fordeler og ulemper ved å sette mål

Fordeler og ulemper ved å sette mål

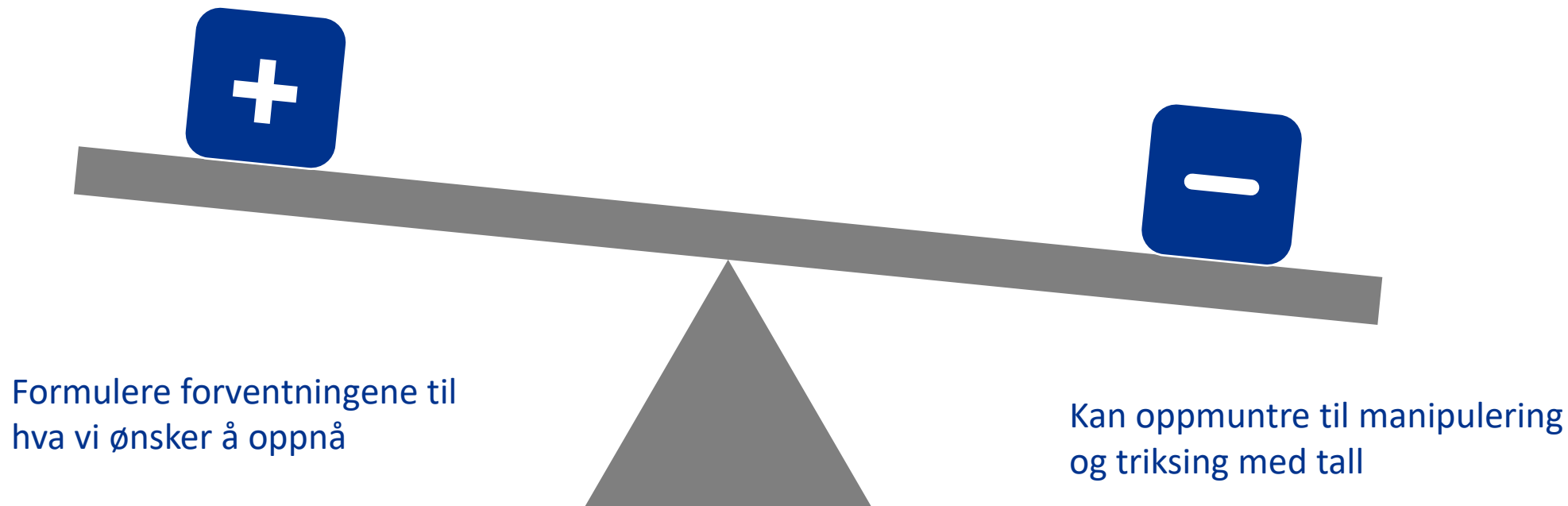

Fordeler og ulemper ved å sette mål

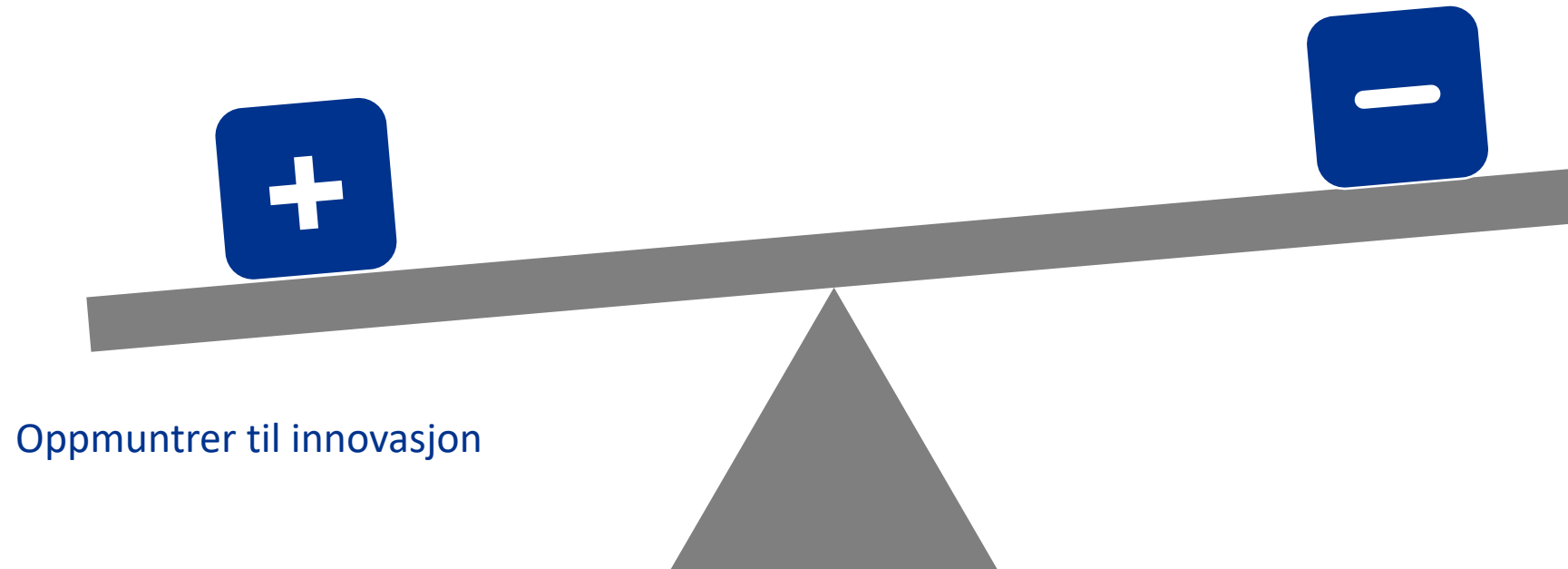

Formulerer forventningene til
hva vi ønsker å oppnå

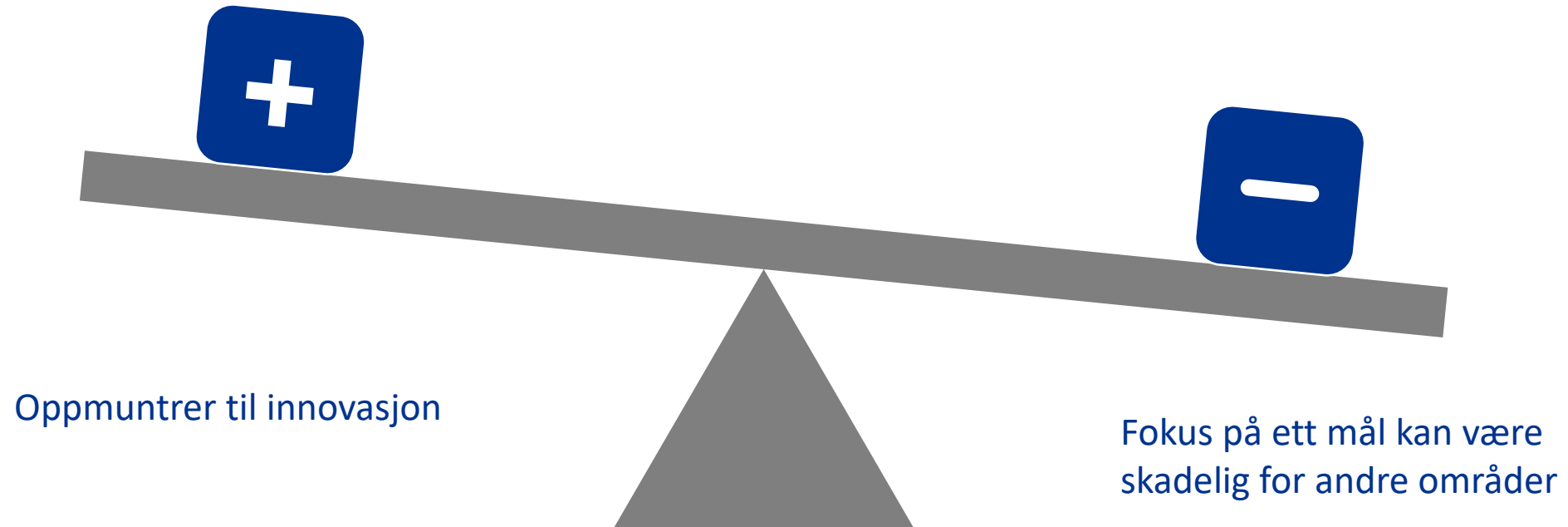
Fordeler og ulemper ved å sette mål

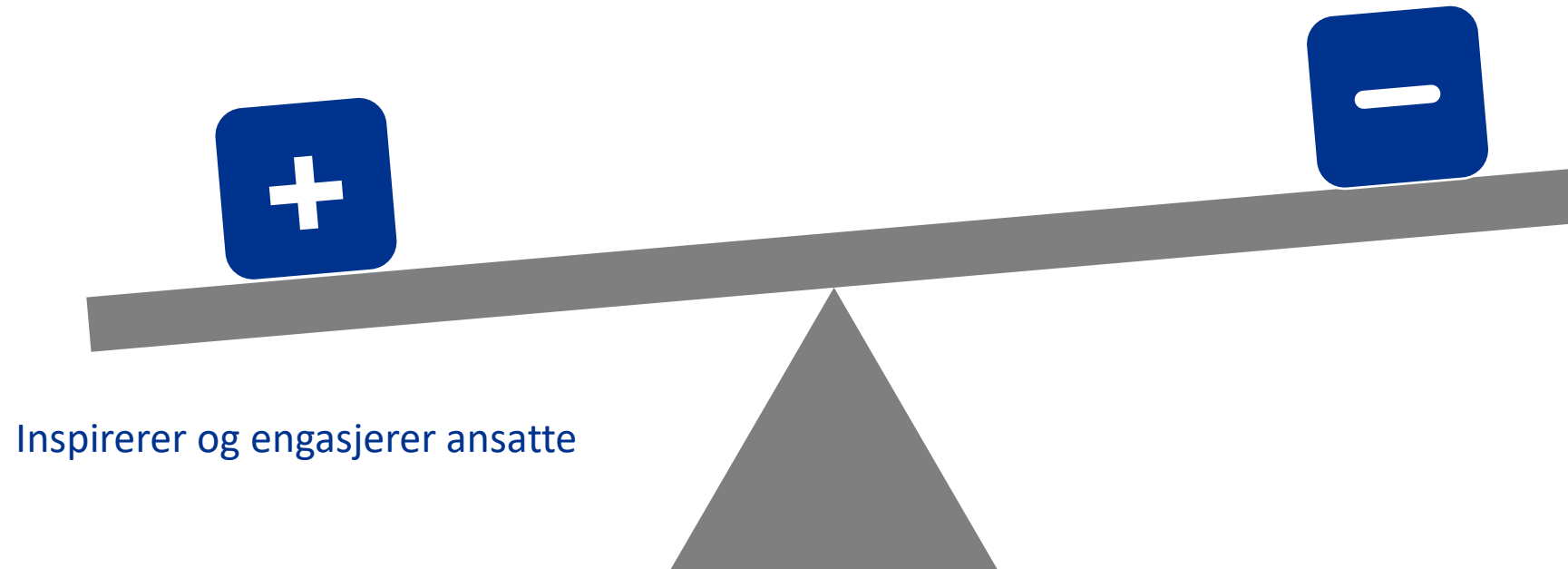
Fordeler og ulemper ved å sette mål

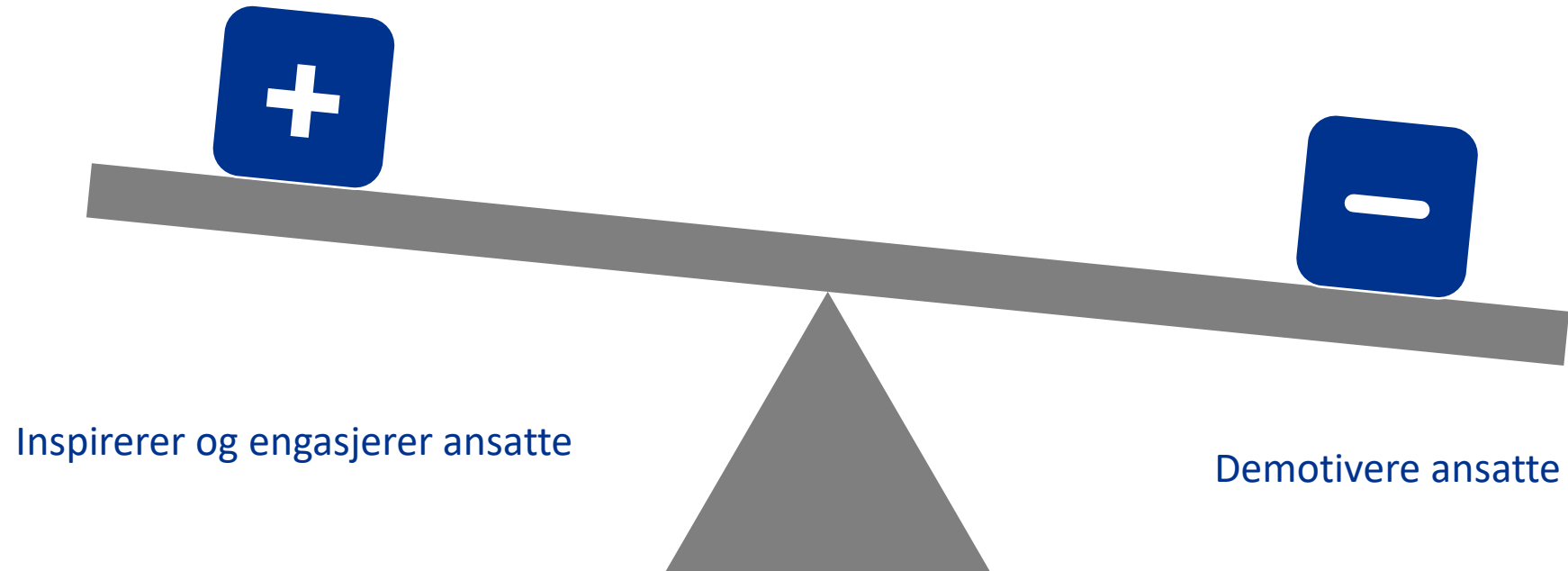
Fordeler og ulemper ved å sette mål

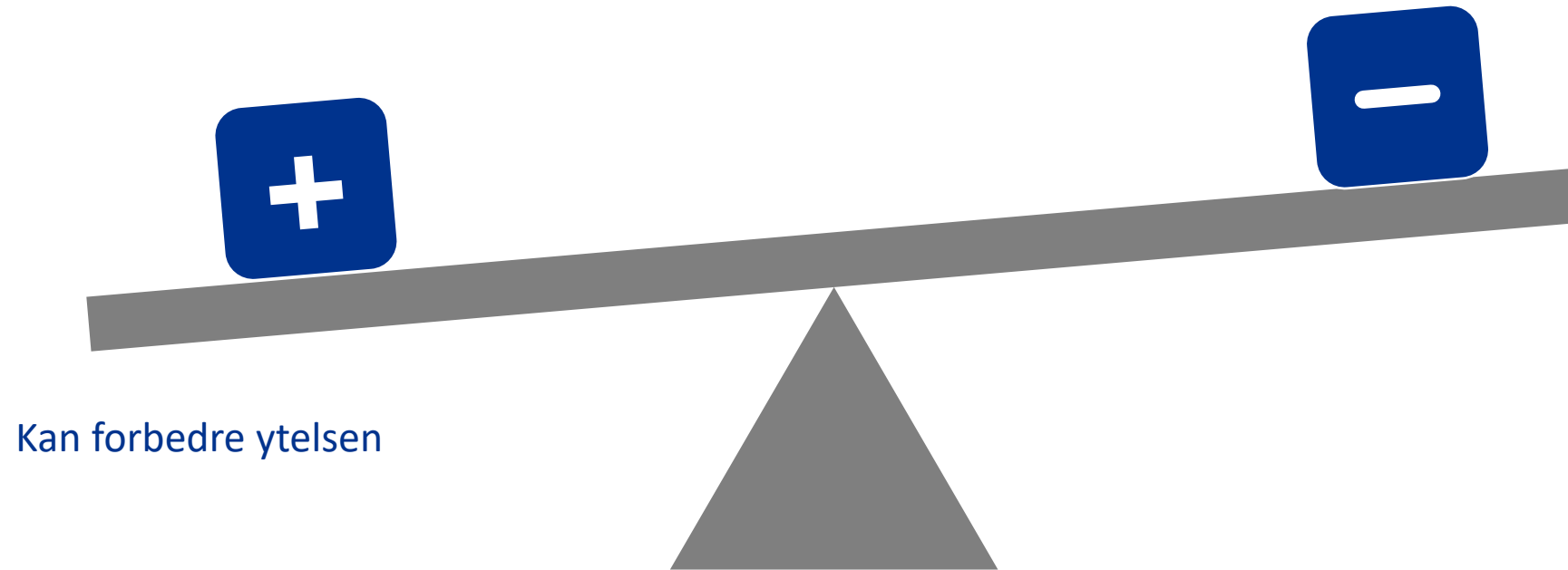
Fordeler og ulemper ved å sette mål

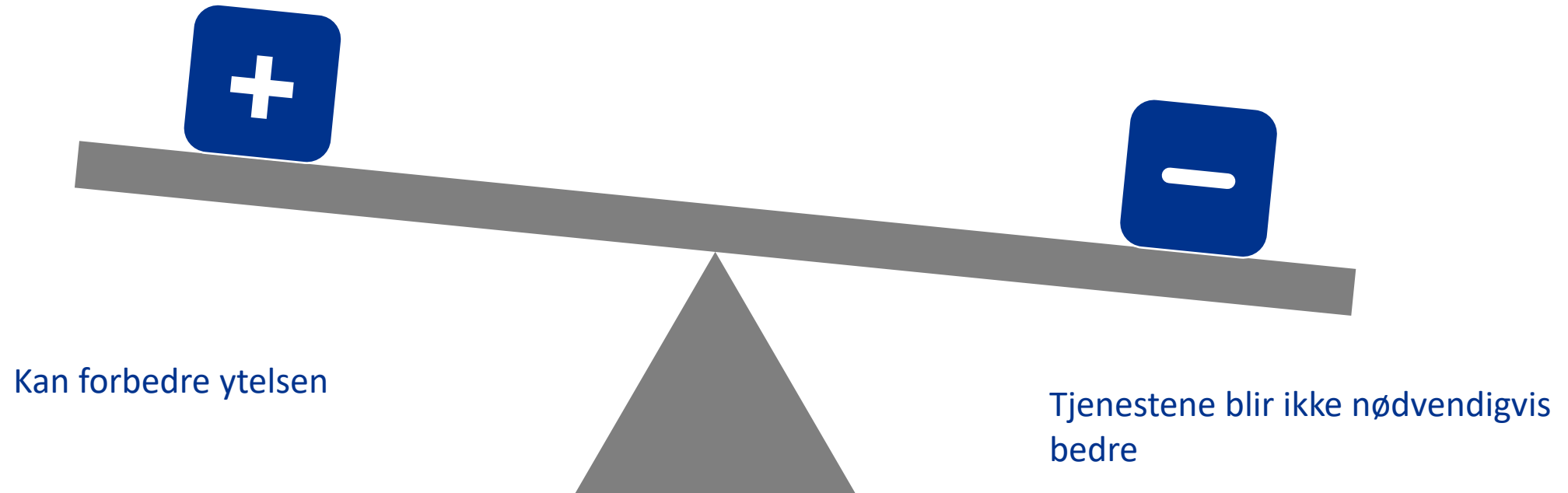
Fordeler og ulemper ved å sette mål

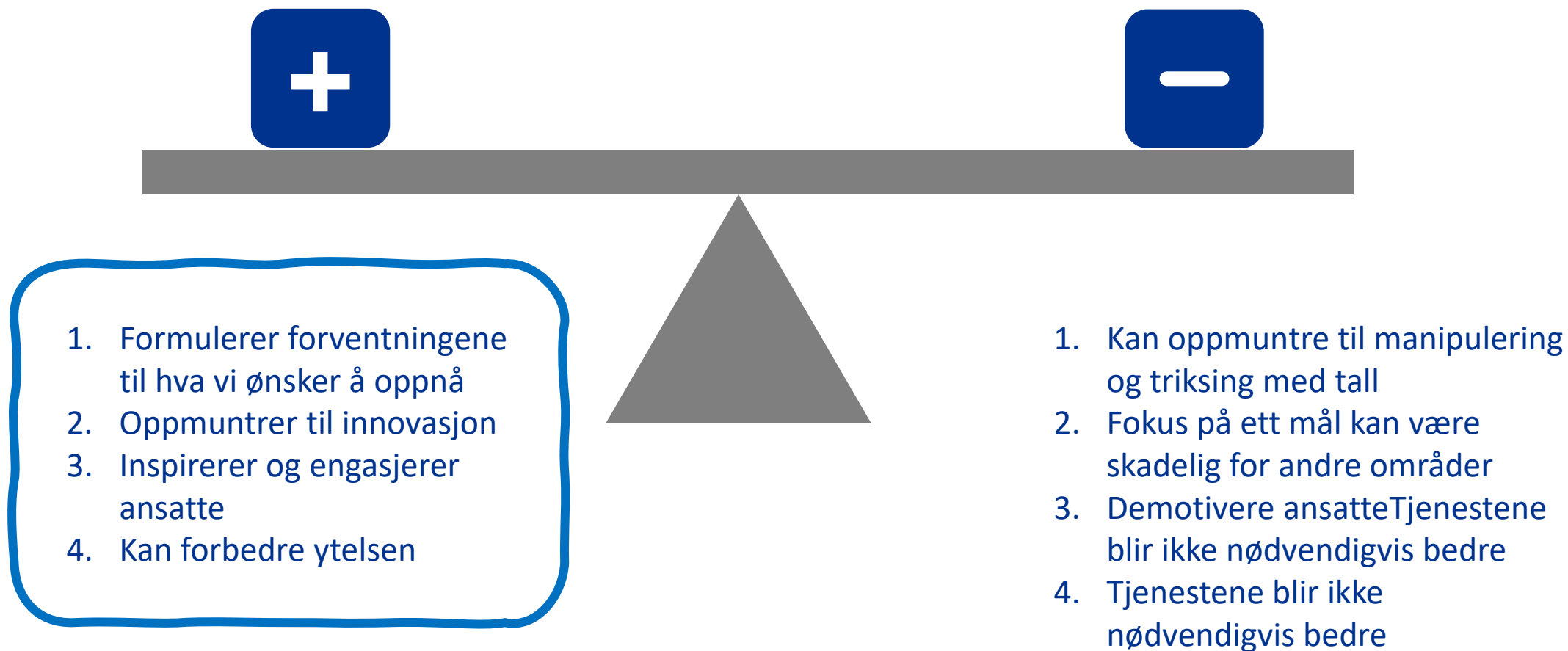
Fordeler og ulemper ved å sette mål

Fordeler og ulemper ved å sette mål

Fordeler og ulemper ved å sette mål

Planlegging...

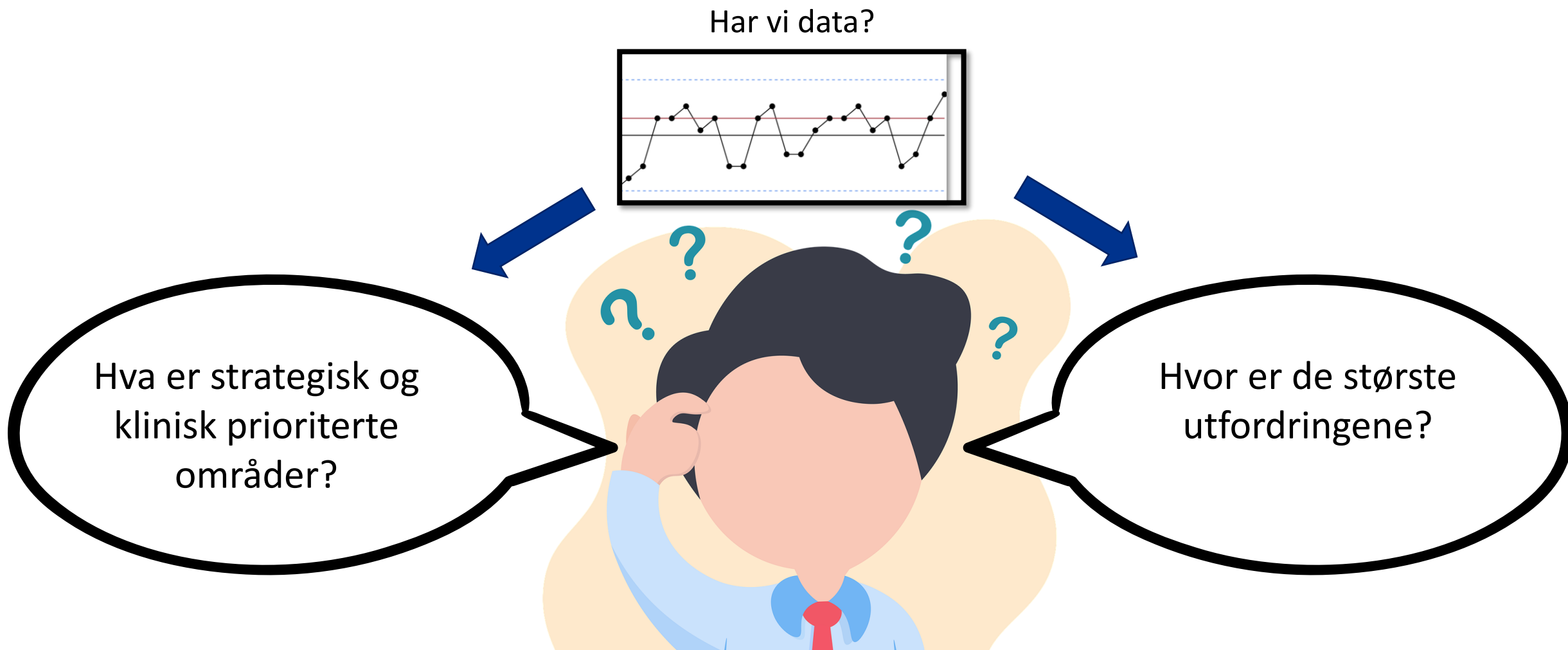
Strategisk
planlegging...

Er ikke det det samme
som å hallusinere om
fremtiden, så skjer det
endringer😊

I tillegg må vi kanskje late
som det er nyttig...

Ting å tenke på når du setter mål

Kan vi bli mer datadrevet når vi setter mål? På hvilke områder bør vi sette mål?

Er det et område dere ønsker å se nærmere på, er det satt mål «av andre»?

Har vi tilgang til benchmarking?

Helseatlas

Nasjonale medisinske kvalitetsregistre

Finnes mål i kvalitetsregistre?

Rapporteket

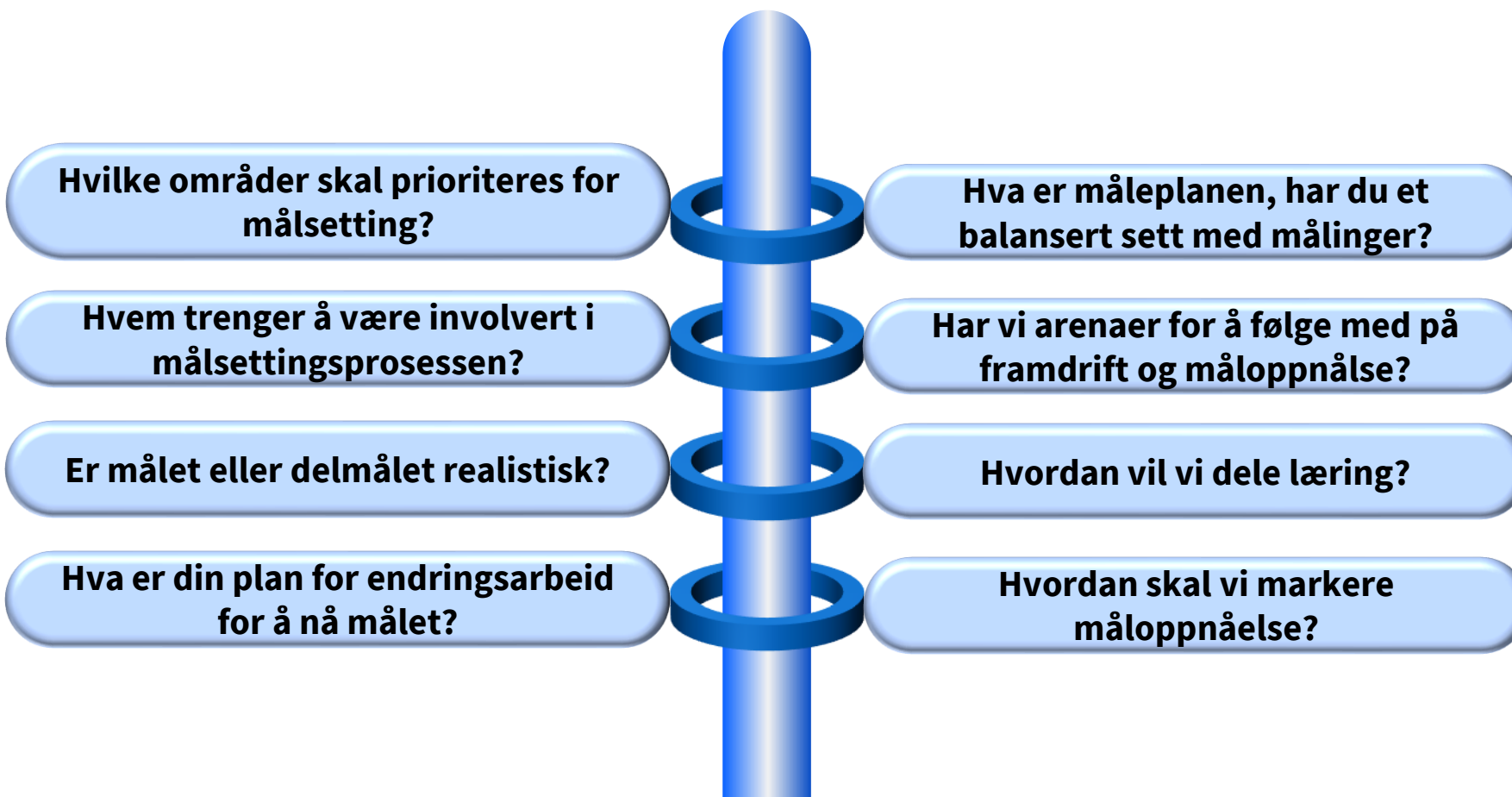
Har vi guidelines eller beste praksis i litteraturen?

Metodebøker for helsetjenesten

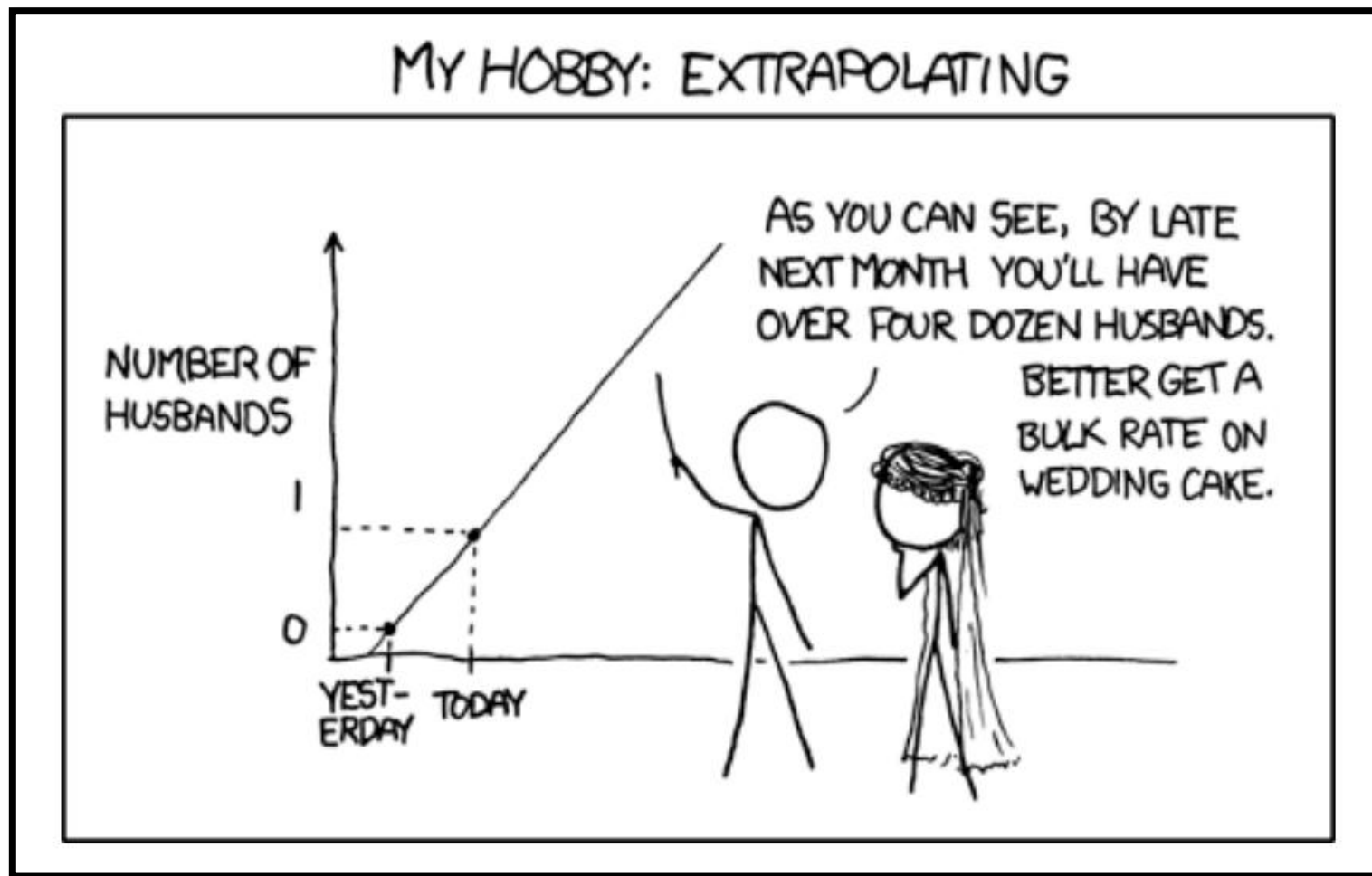
- HELSE NORD
- HELSE MIDT-NORGE
- HELSE SØR-ØST
- HELSE VEST

Nasjonale retningslinjer, råd, forløp og veiledere

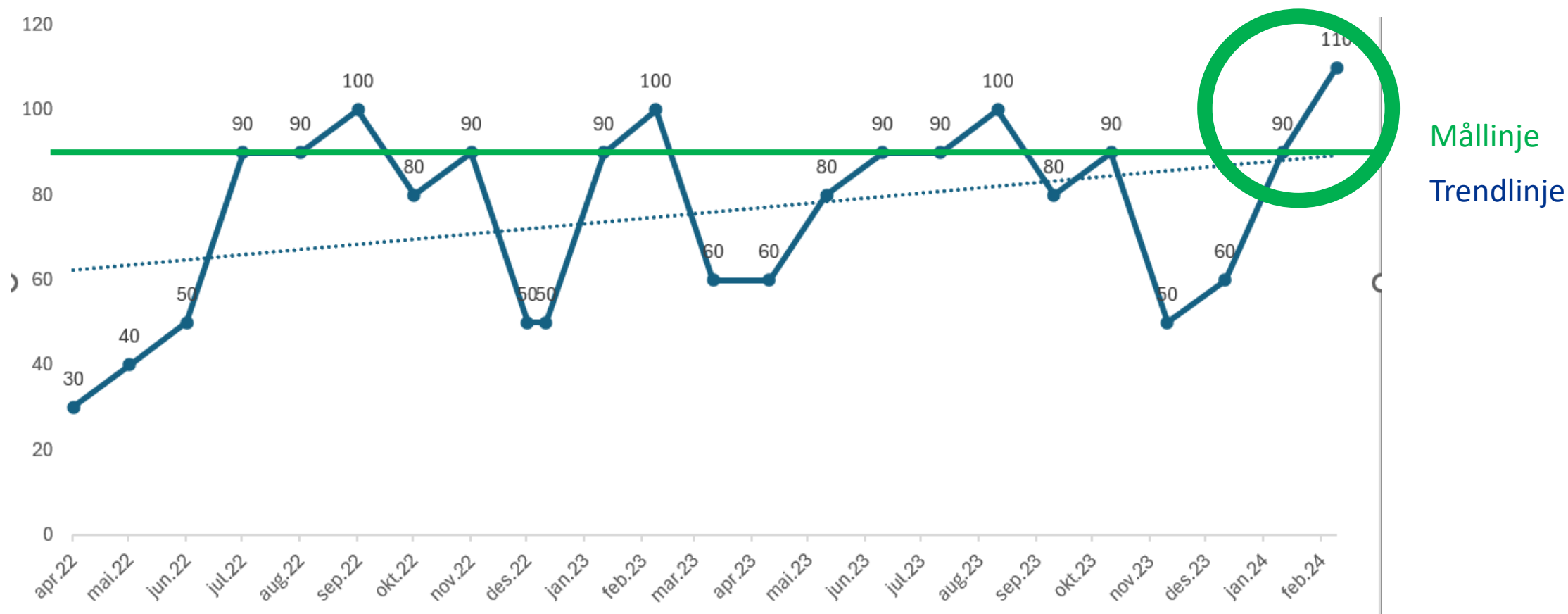
Noe å tenke på når en setter mål

Hvordan sette et framtidig mål – ikke alltid smart med ekstrapolering...

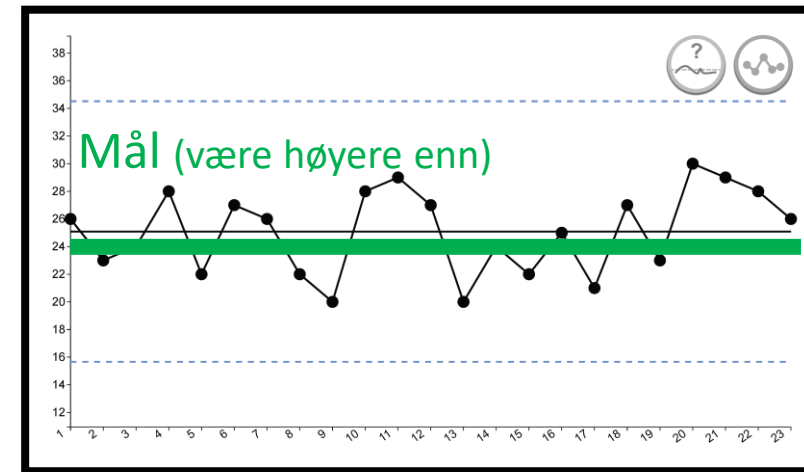
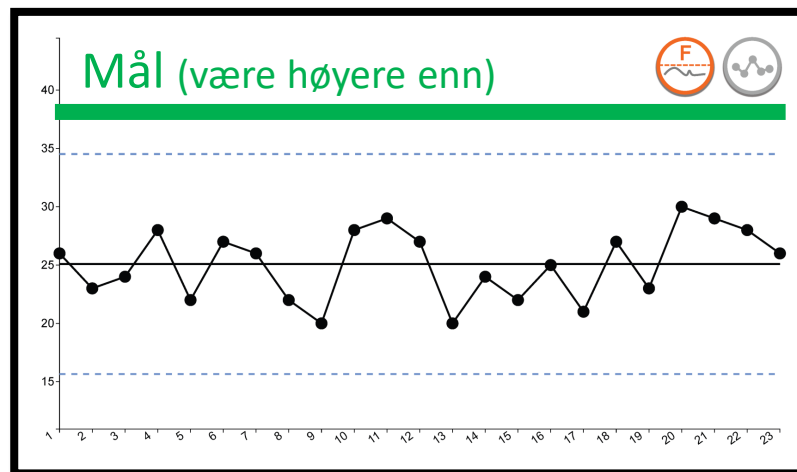
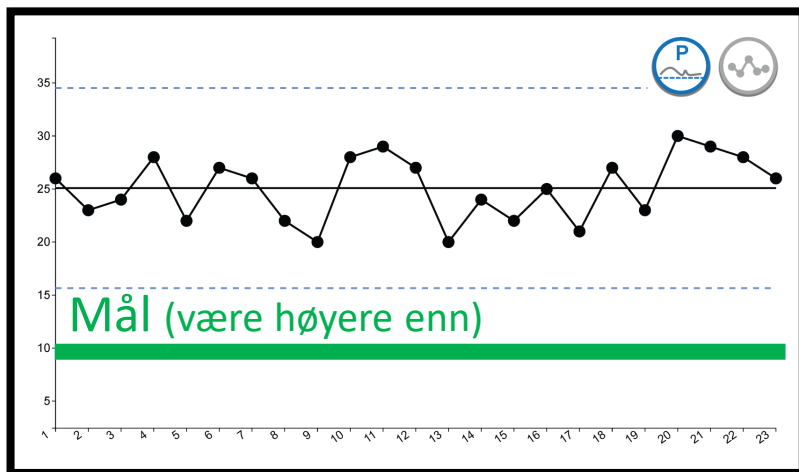
Hvordan sette et framtidig mål – ikke alltid smart med lineær trend...

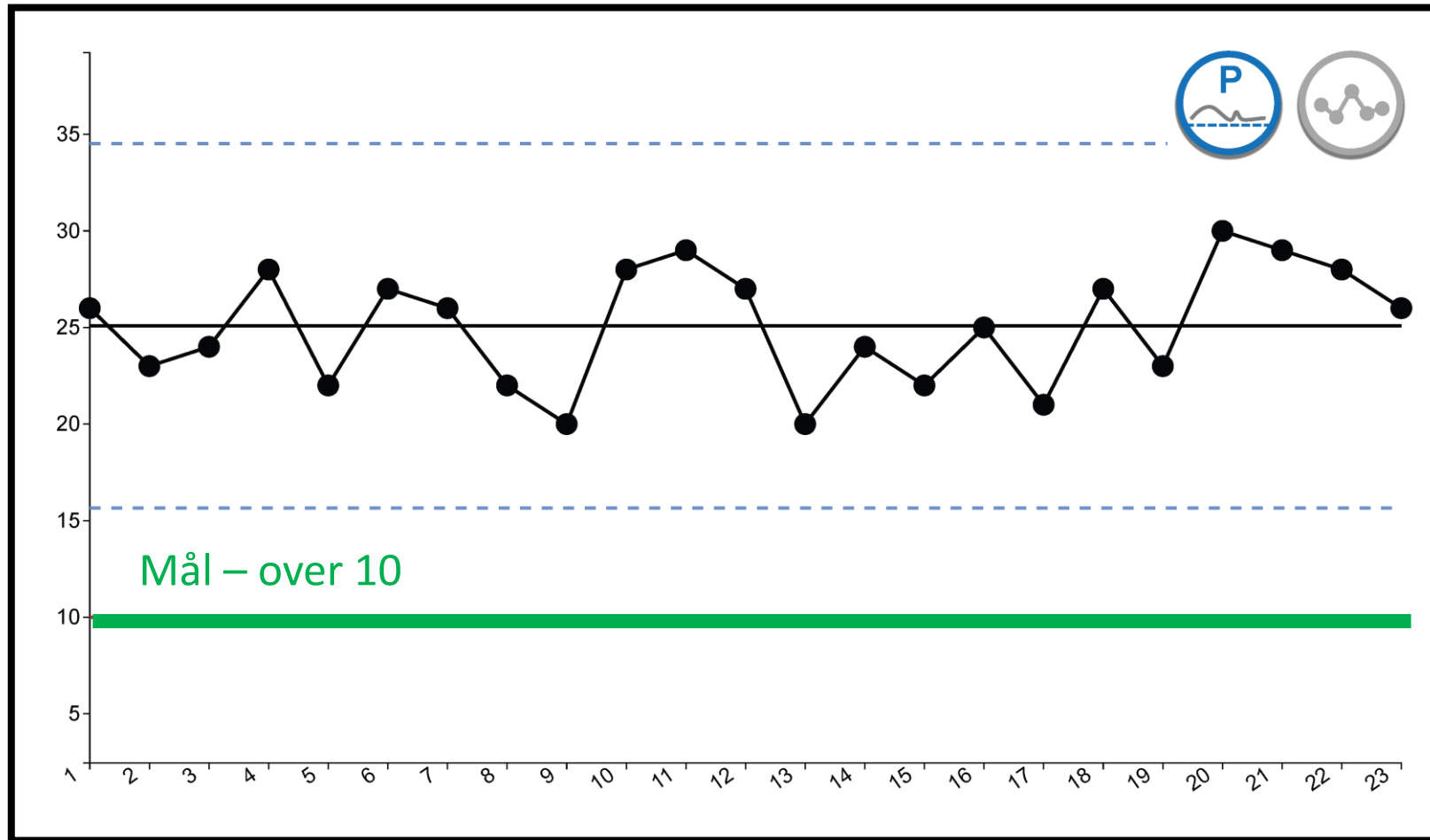
**Hm, er det et godt mål at alle
skal forbedre seg 2 % fra i fjor...**

Bruk av SPC og kontrollgrenser for å sette realistiske mål

Der vi har et mål – viktig å legge dette til mållinje i SPC diagrammer
Hjelper oss til å se om vi når målet stabilt, ikke når målet, når målet av og til

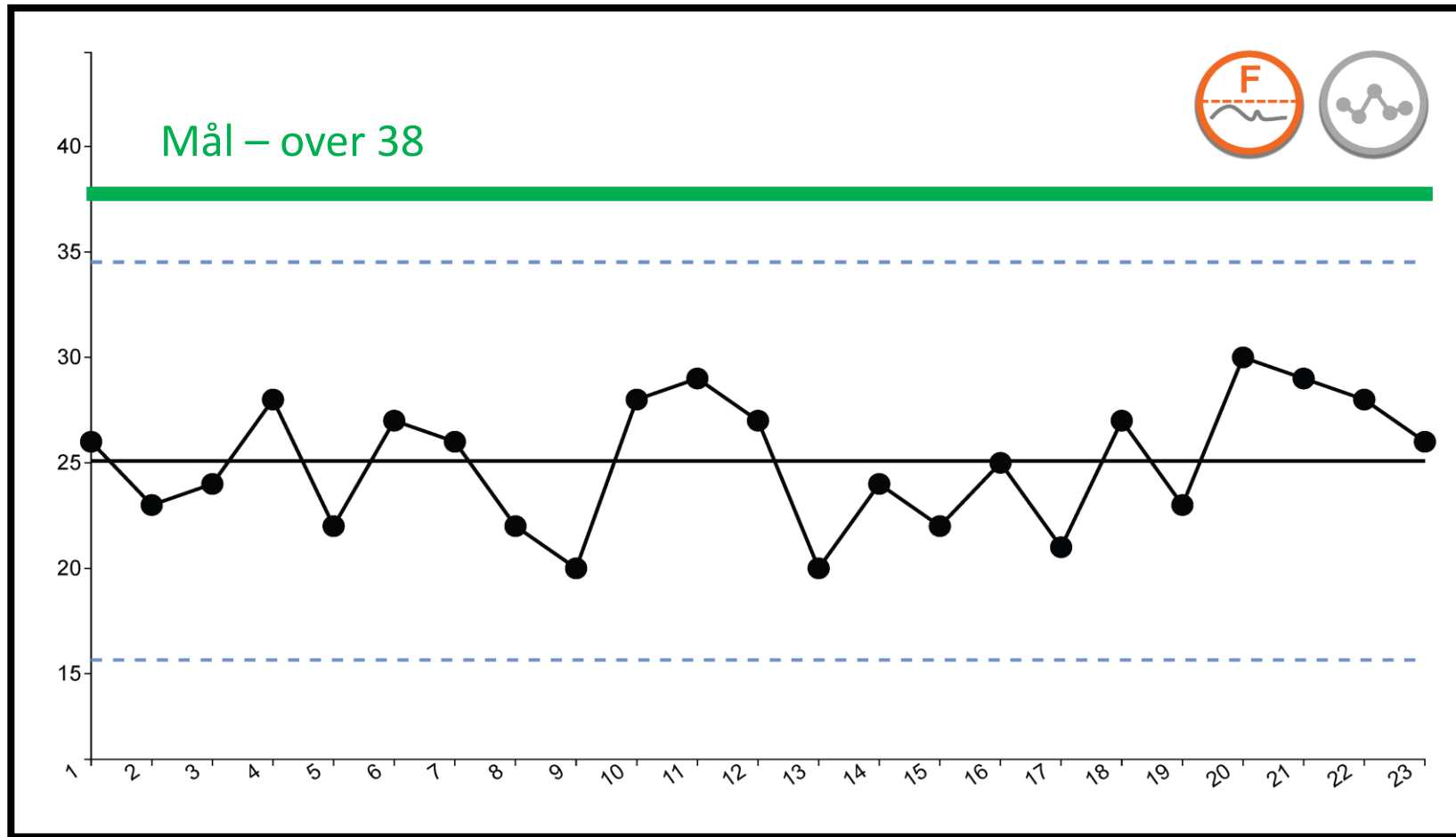

SPC i forhold til en mållinje

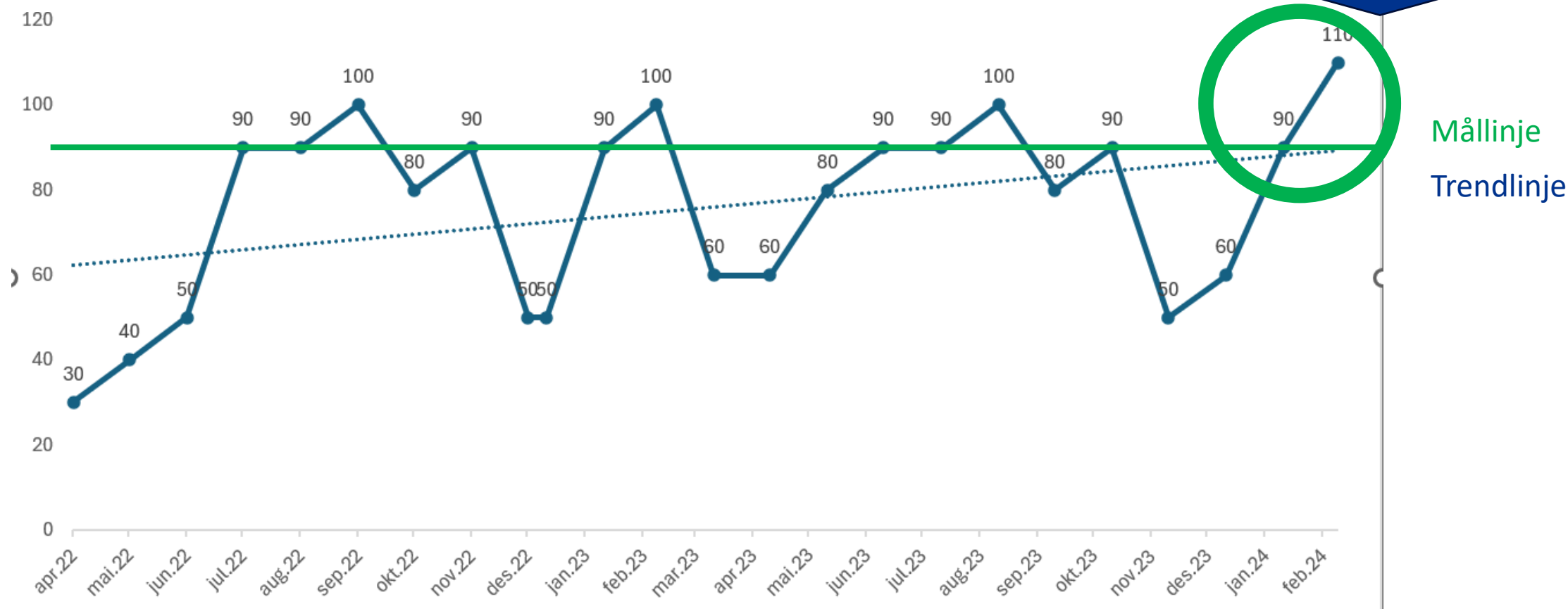
Husk at for å nå målet
stabilt og forutsigbart
må begge
kontrollgrenser være på
riktig side av mållinjen.

SPC i forhold til en mållinje

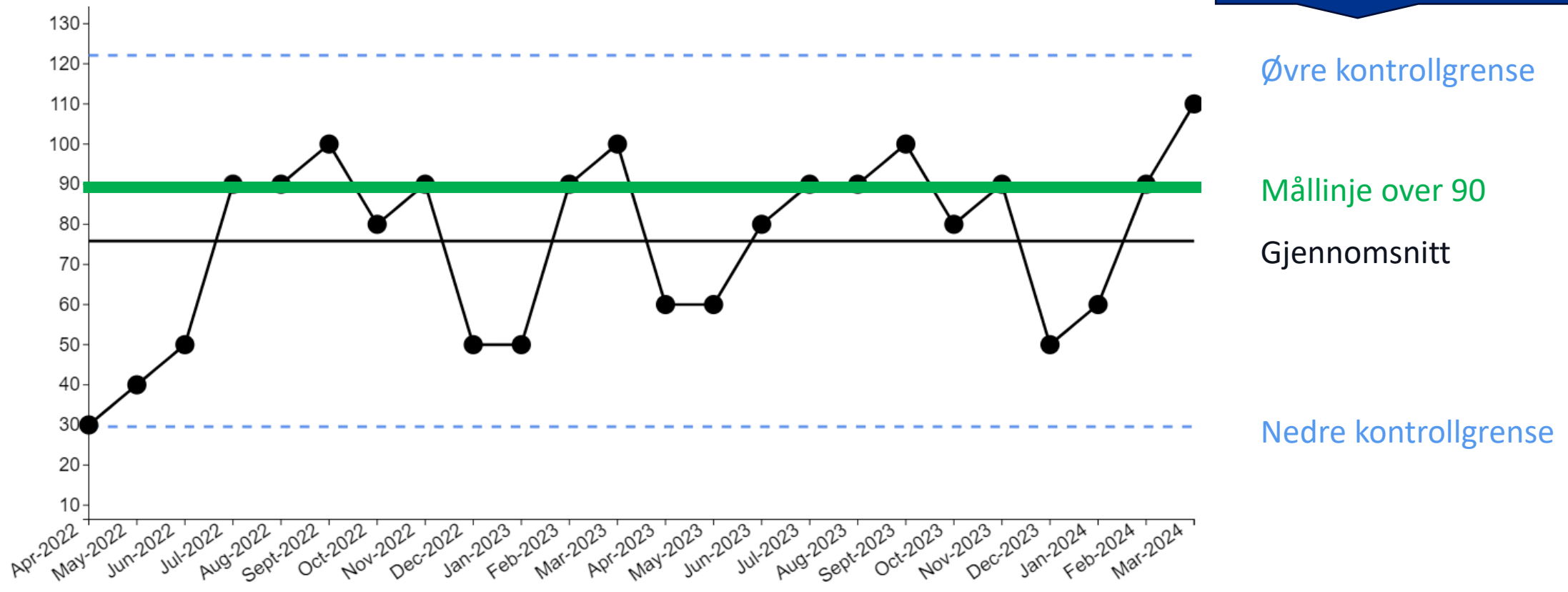
Når det er laaaaangt til mål kan målet virke urealistisk (i alle fall på kort sikt) og vi mister motivasjonen...

Hvordan sette et framtidig mål – ikke alltid smart med lineær trend...

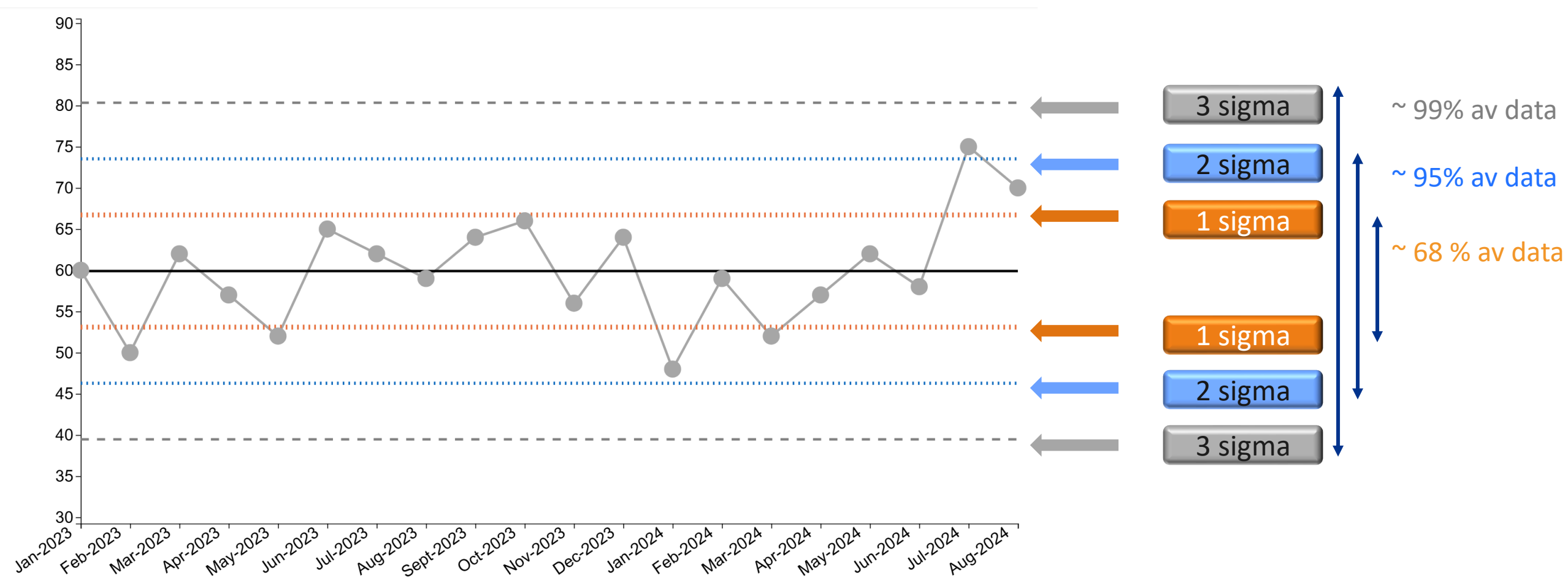

SPC for å sette et realistisk mål – nytten av å bruke historiske data

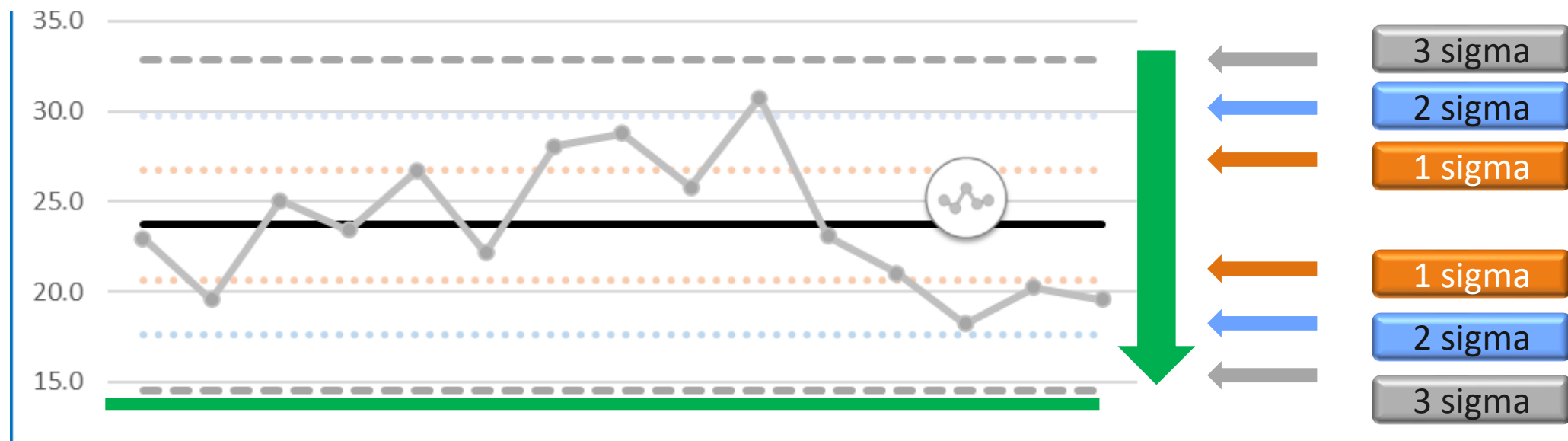
Det krever et godt stykke arbeid
å nå målet

Vi kan bruke kontrollgrensene til å sette mer realistiske mål

Bruke kontrollgrensene til å sette realistiske mål – vi kan lage trinnvise mål

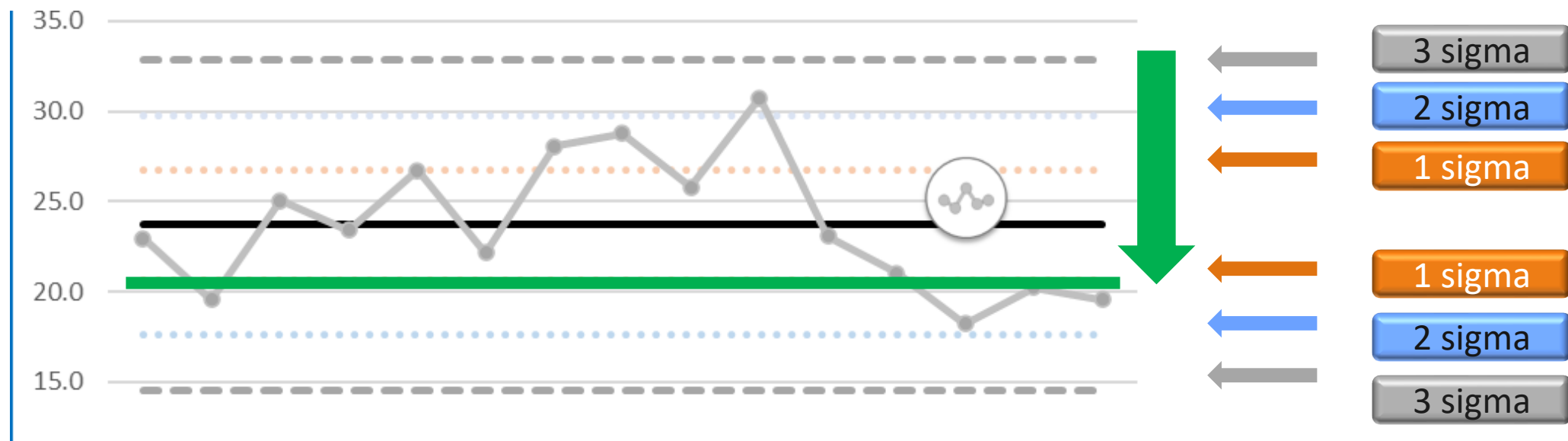
Mål å komme lavere enn 15...? Forventet variasjon nå 15-33.

- Realistisk? Oppnåelig? Ambisiøst nok?

Mål må alltid komme sammen med plan for gjennomføring av endrings og utviklingsarbeid når dagens praksis ikke leverer som ønsket!

Husk – vi må få øvre kontrollgrense under mållinjen for å nå målet forutsigbart.

Bruke kontrollgrensene til å sette realistiske mål – vi kan lage trinnvise mål

Midlertidig mål under 21 = 1 sigma...? Forventet variasjon nå 15-33.

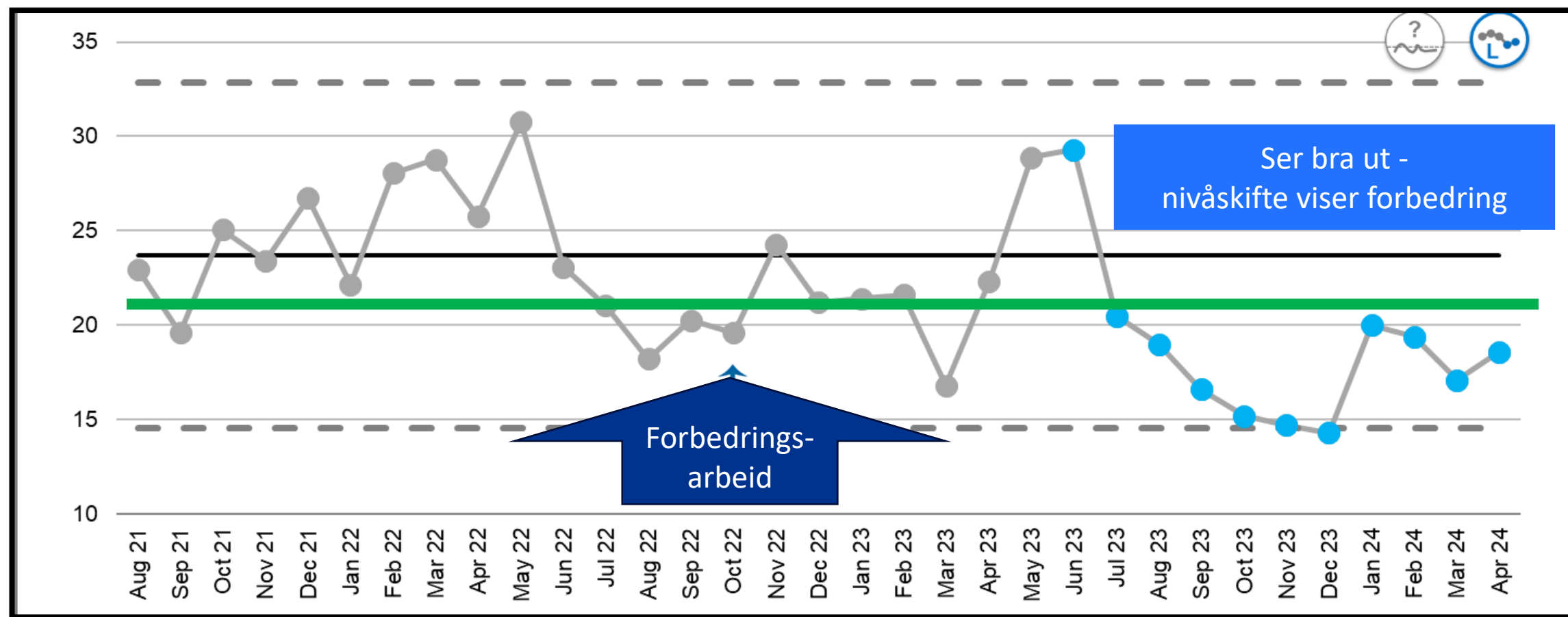
- Realistisk? Oppnåelig? Ambisiøst nok?

Mål må alltid komme sammen med plan for gjennomføring av endrings og utviklingsarbeid når dagens praksis ikke leverer som ønsket!

Husk – vi må få øvre kontrollgrense under mållinjen for å nå målet forutsigbart.

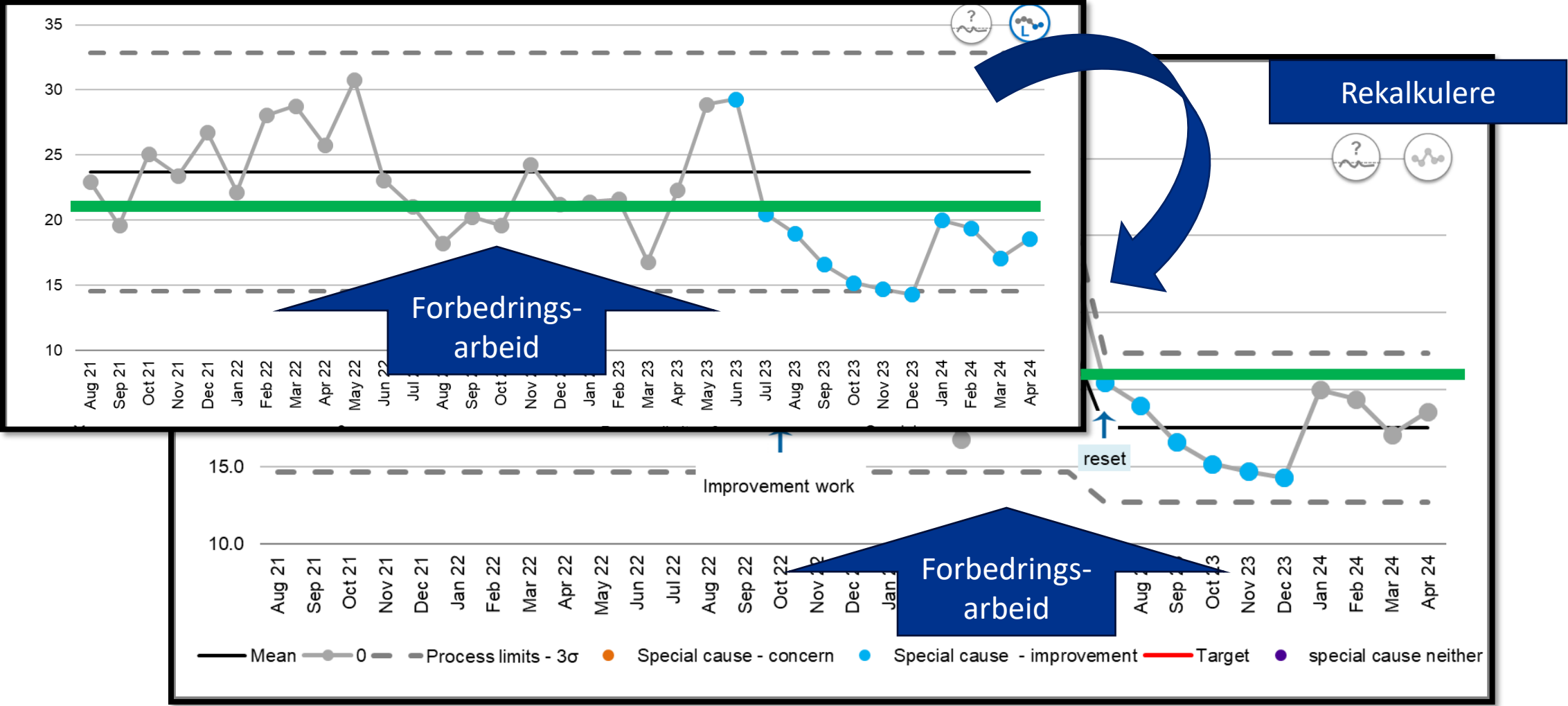
Eksempel redusere fall

Hvordan gikk det?

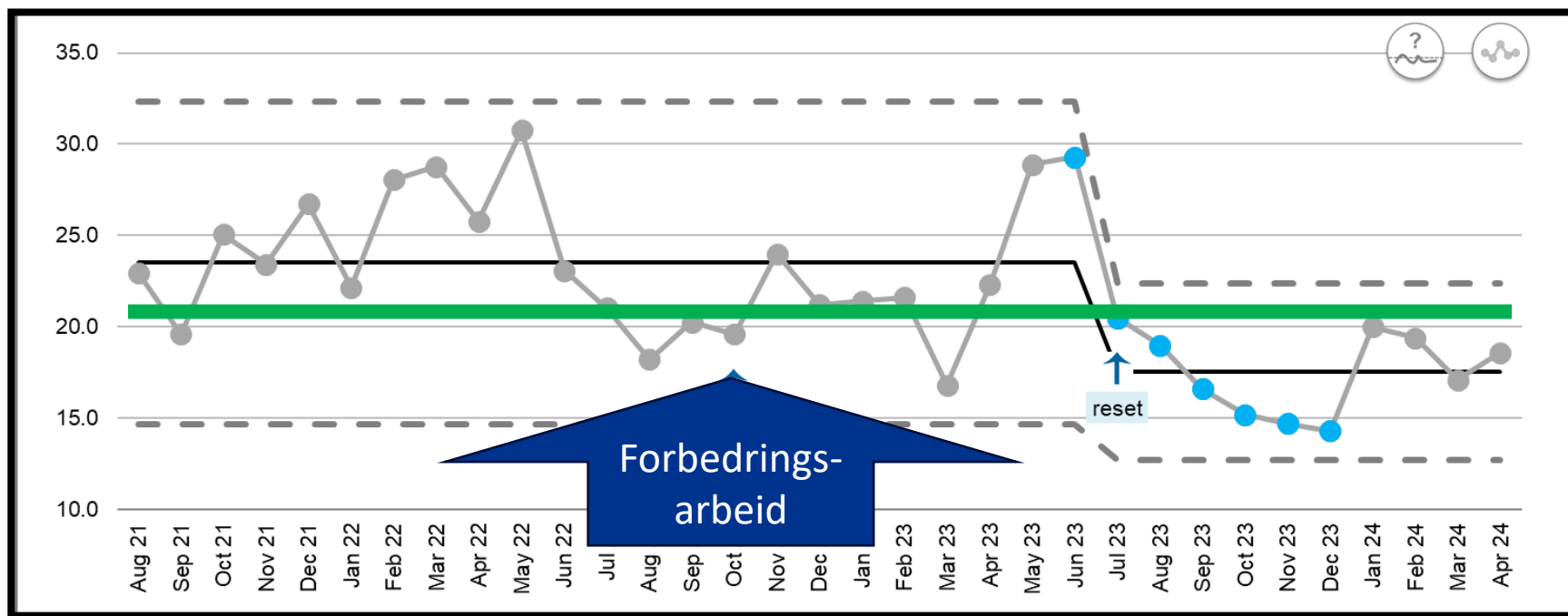
Eksempel redusere fall

Hvordan gikk det?

Eksempel redusere fall

Hvordan gikk det?

Vi satt mål om å redusere øvre kontrollgrense til under 21

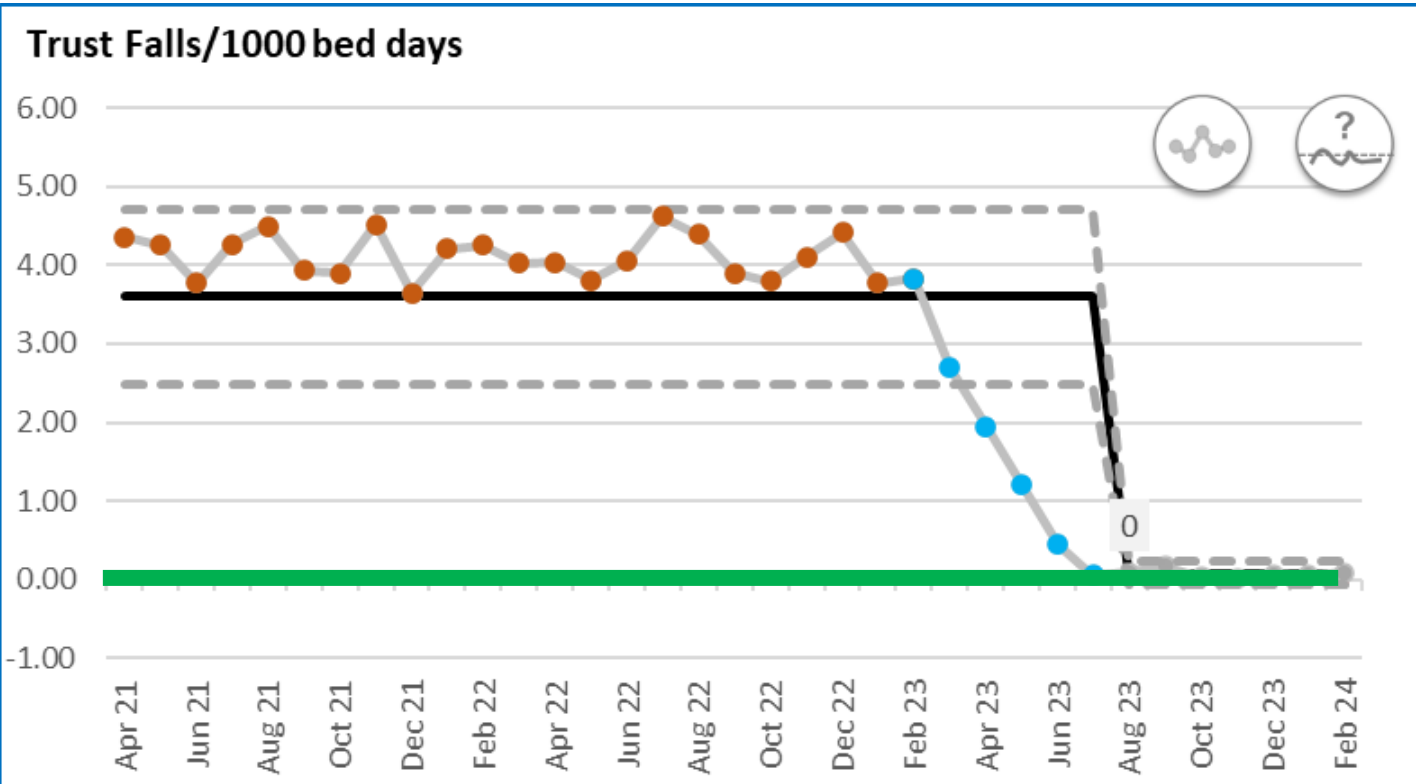
Vi har nå redusert øvre kontrollgrense til 22,3, nesten nådd målet!

Gjennomsnittlig antall fall er redusert fra 23,5 til 17,5 og med mindre variasjon

Er det lang til mål? Også ved SPC kan en ha delmål

Problemet med mål 0 eller 100% ved bruk av SPC

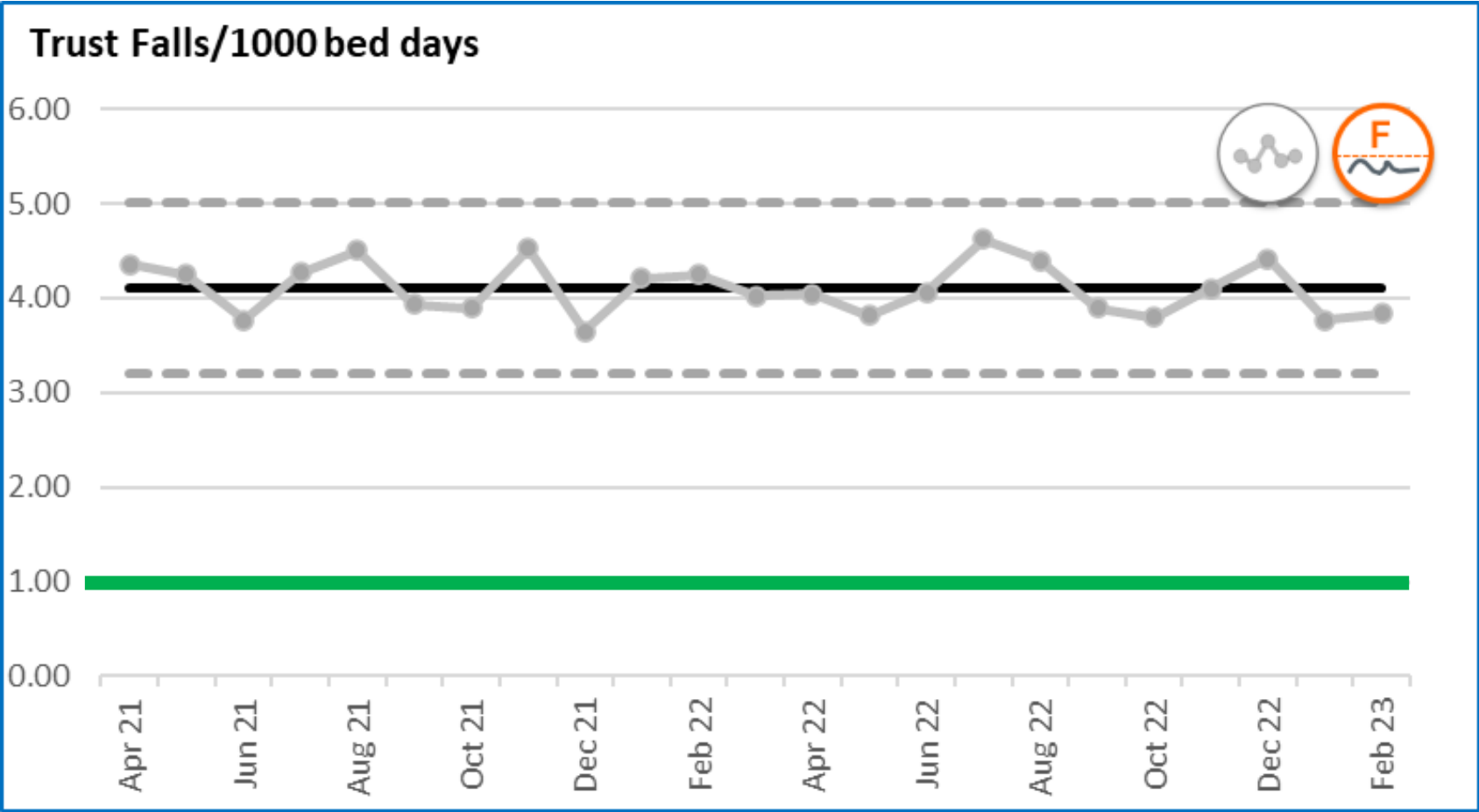

Et mål på null er i dette tilfellet veldig langt fra der vi er nå

Vi vil “aldri” nå målet stabilt under null (ved SPC)

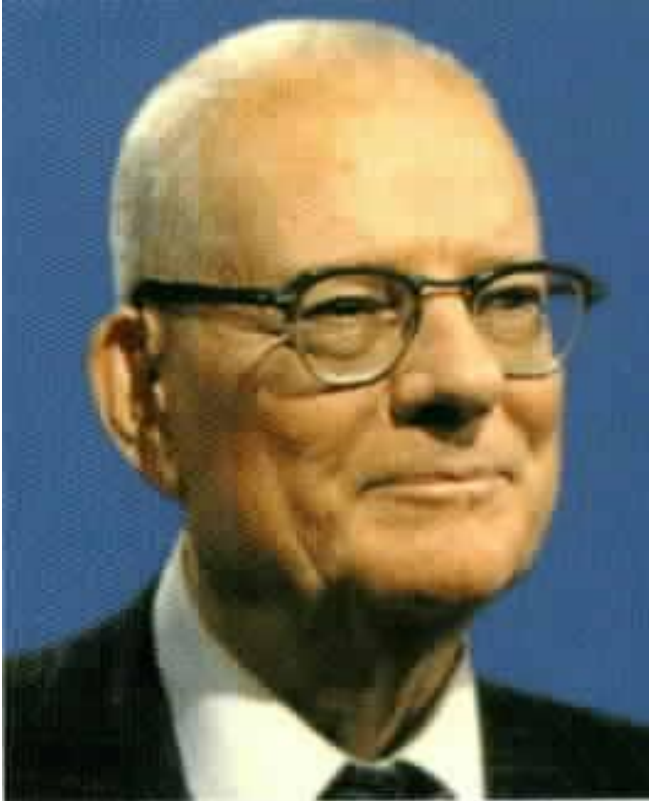
Styringsikonet vil “alltid” vise “flip flop” ikonet og ikke stabil måloppnåelse

Dette målet er fortsatt vanskelig å nå

Bruk av mål for å fremme forbedring

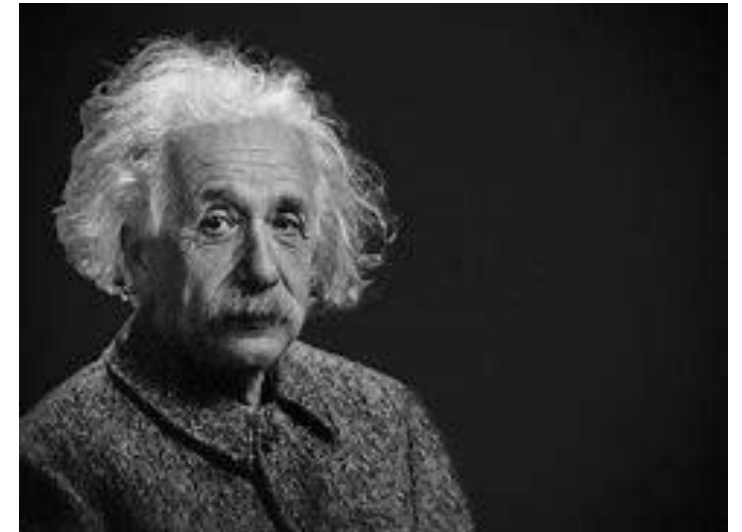
Et sitat fra et par mestere

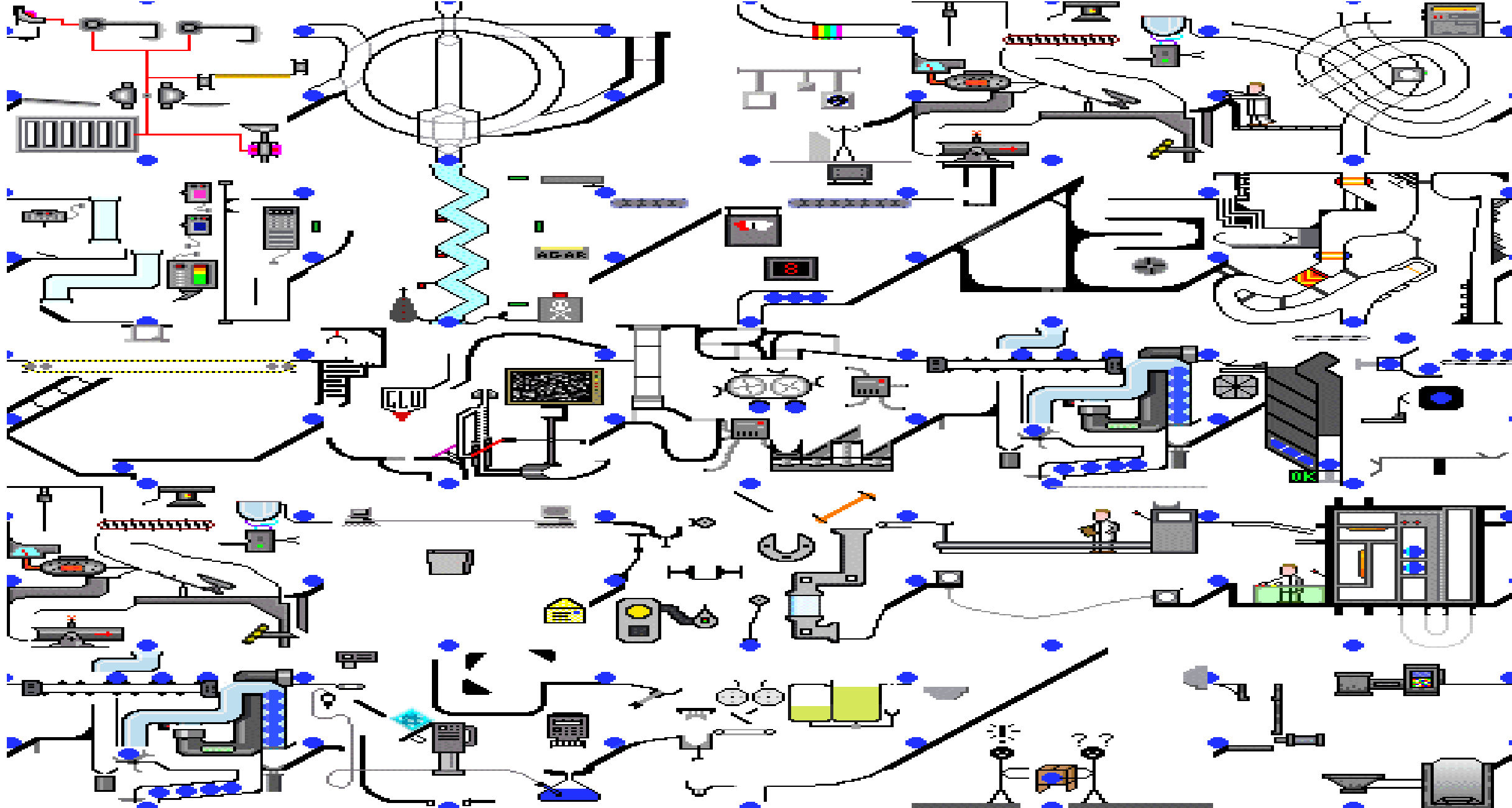
W Edwards Deming

Et mål uten en metode
for endring er
meningsløst

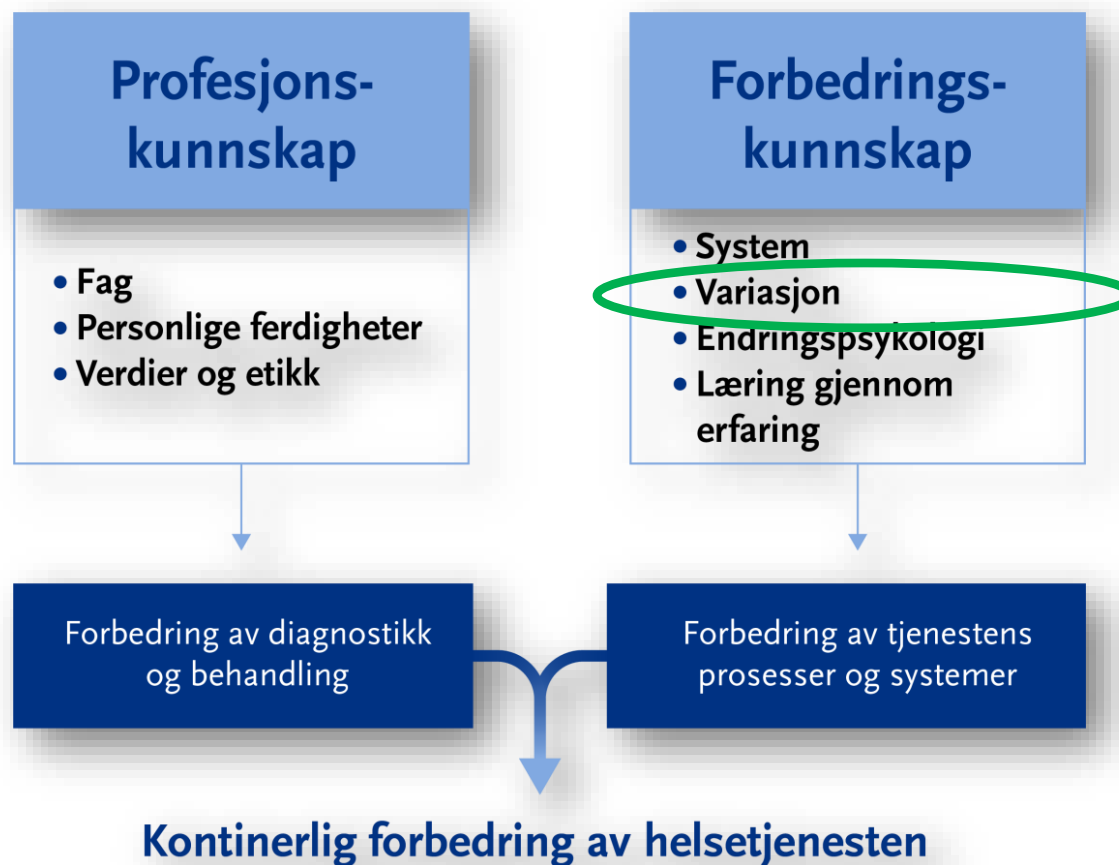
Galskap er å gjøre
det samme om og
om igjen og forvente
et annet resultat

Albert Einstein

Forbedringskunnskap (Demings System of Profound Knowledge)

Helhetlig, proaktiv og integrert virksomhetsstyring

SPC kan gi merverdi i god virksomhetsstyring på alle nivåer

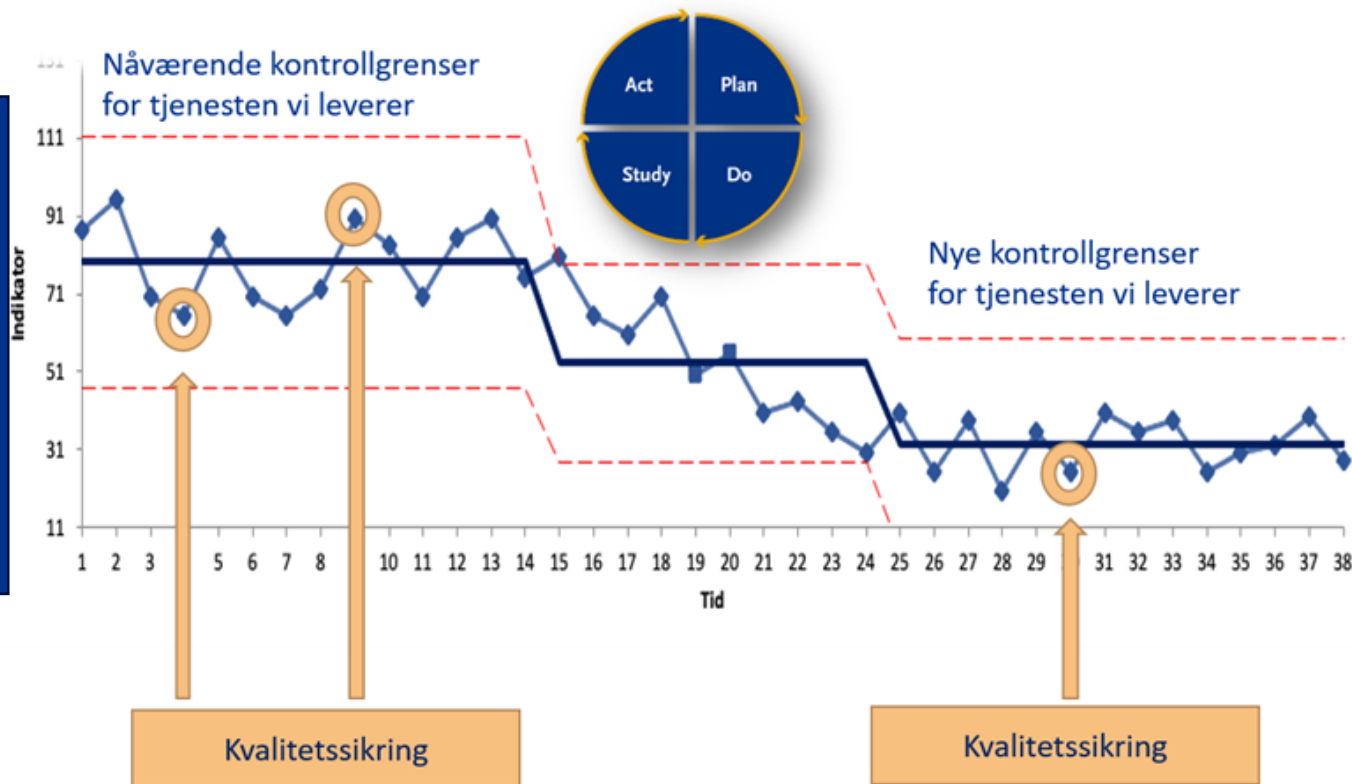
Planlegging

Oppfølging

Forbedring

Oppfølging

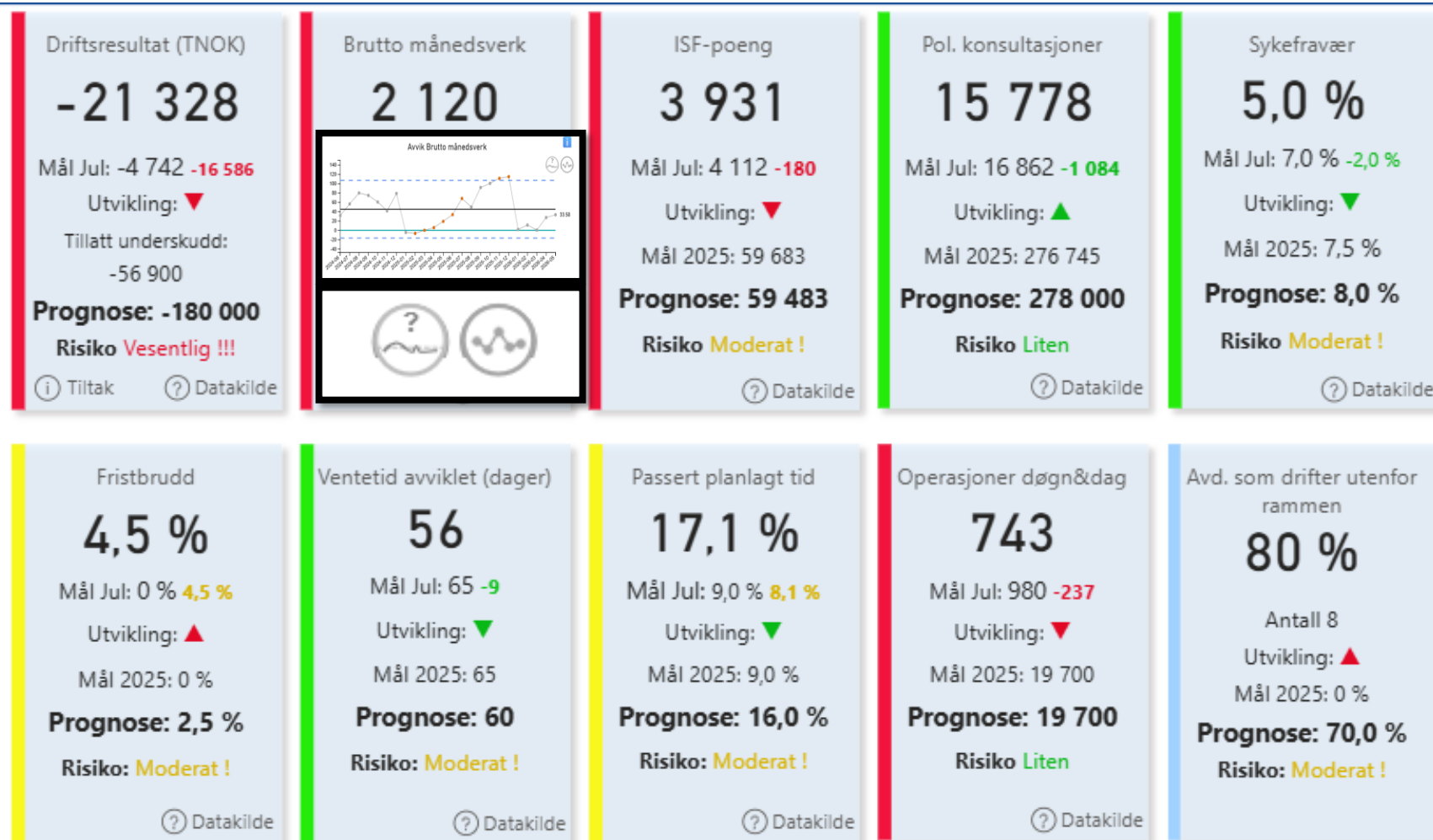
Planlegging og replanlegging:
Omfatter både
prioritering,
målsetting,
plan for
gjennomføring
og oppfølging

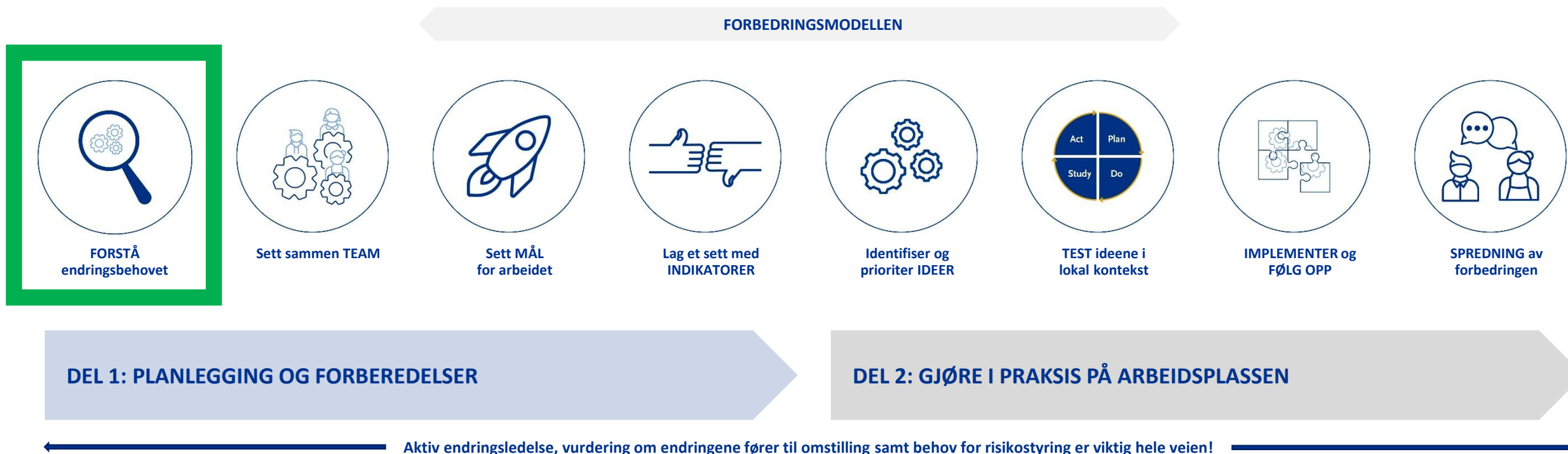
Og vi må ha et
balansert sett med
styringsindikatorer

Hva følger vi med på
og hva styrer vi
egentlig etter?

Måltavler: Sette sammen nyttige indikatorer med mål

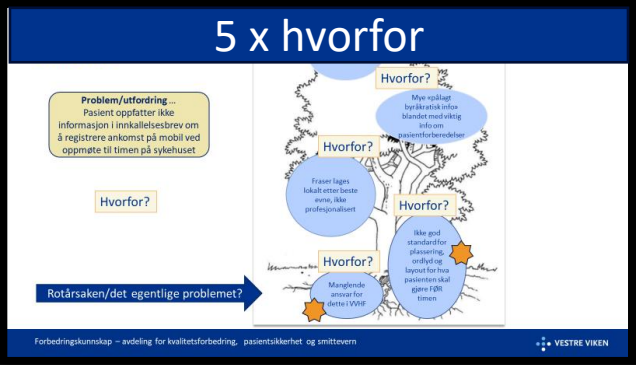
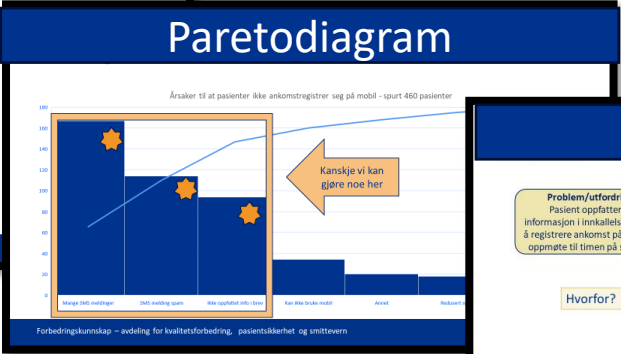
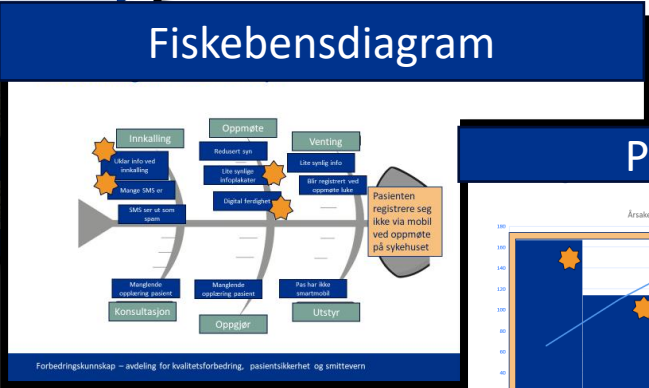
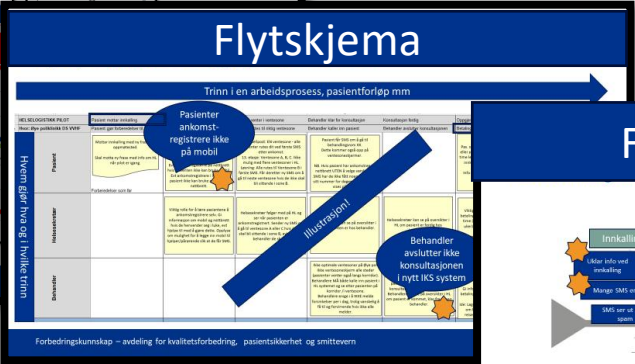
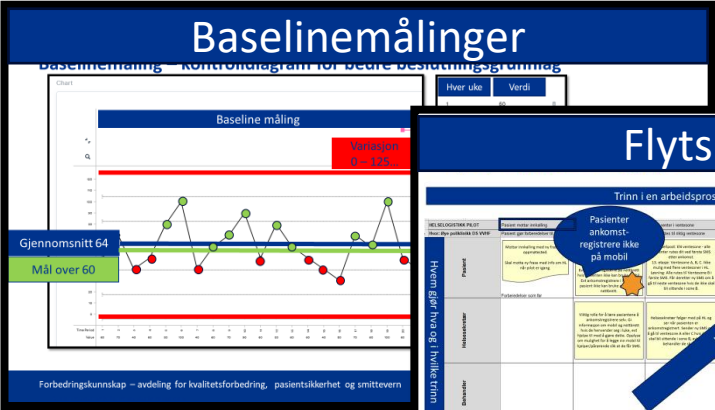
Baselinemålinger og årsaksanalyser

Forstå endringsbehovet - årsaksanalyser

Noen forbedringsverktøy for å forstå endringsbehovet.

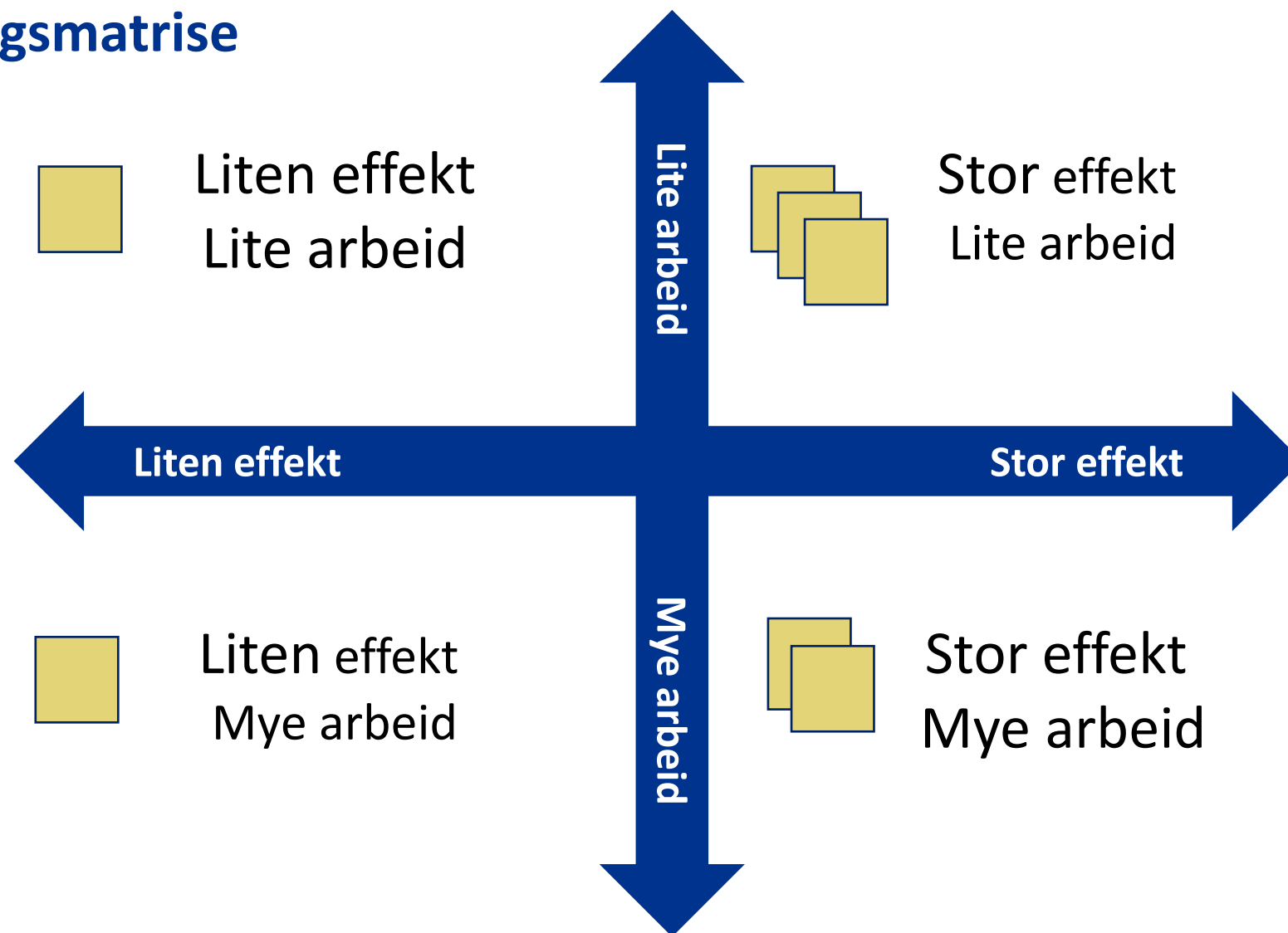
Viktig for i neste omgang å lage presist mål

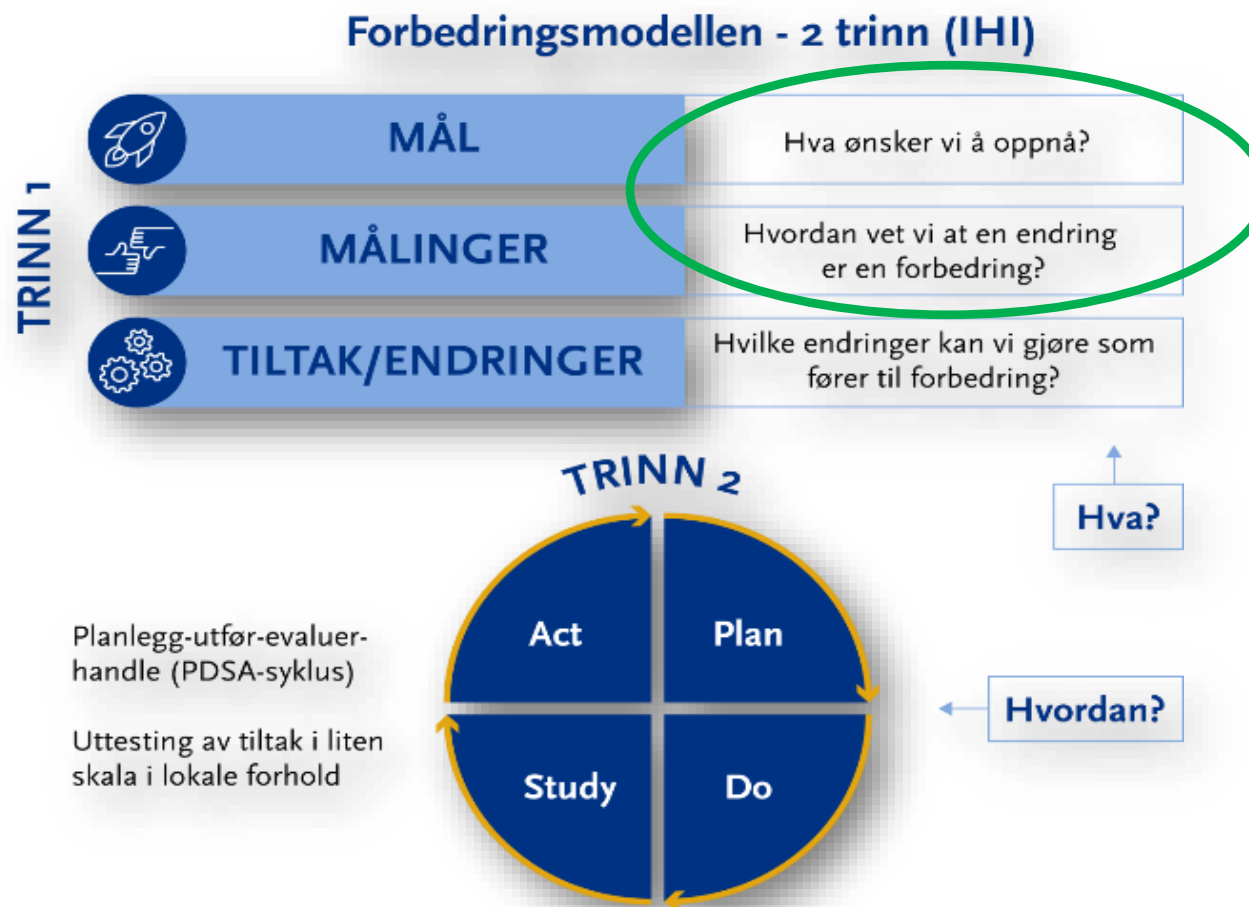
Kvalitet og pasientsikkerhet som business strategi

- Gir det bedre pasientbehandling?
- Gir det bedre kvalitet?
- Gir det bedre arbeidsmiljø?
- ...og er det bærekraftig over tid...

Prioriteringsmatrise

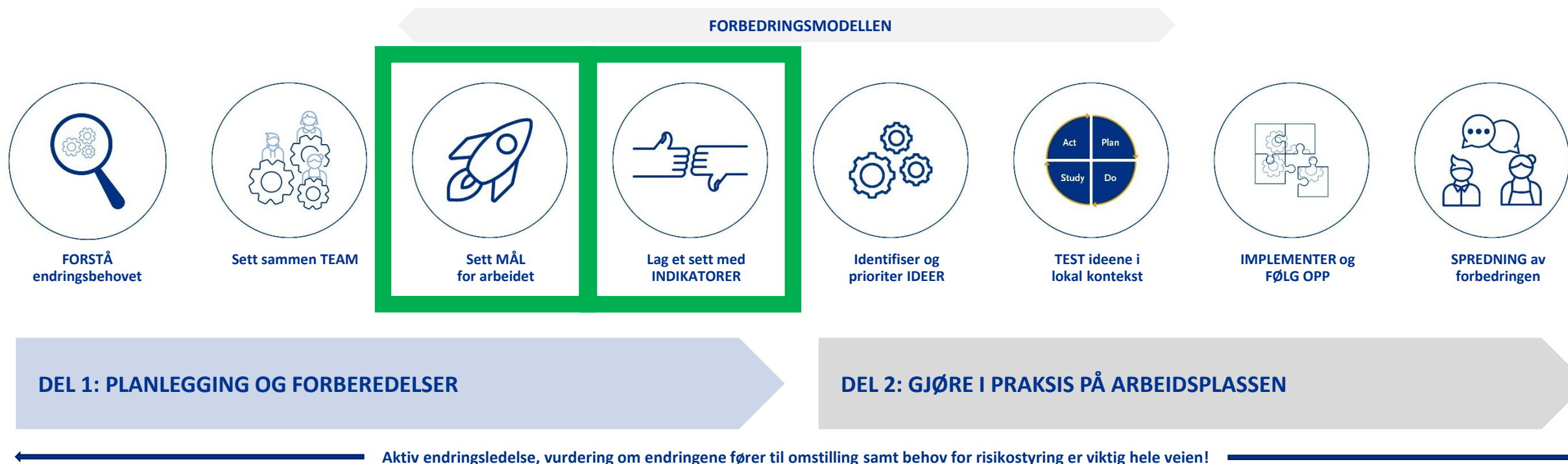

Forbedringsmodellen (Model for Improvement)

I ethvert forbedringsarbeid

Baselinemålinger, mål og måleindikatorer

Sett et mål for arbeidet

HVA, hvor MYE, for HVEM, innen NÅR

HVA ønsker vi å oppnå?

Hvor MYE?

For HVEM?

Innen NÅR?

Målformuleringen din skal svare på dette
Og tenk i tillegg på om målet ditt er **SMART**

Sett et mål for arbeidet

SMART mål

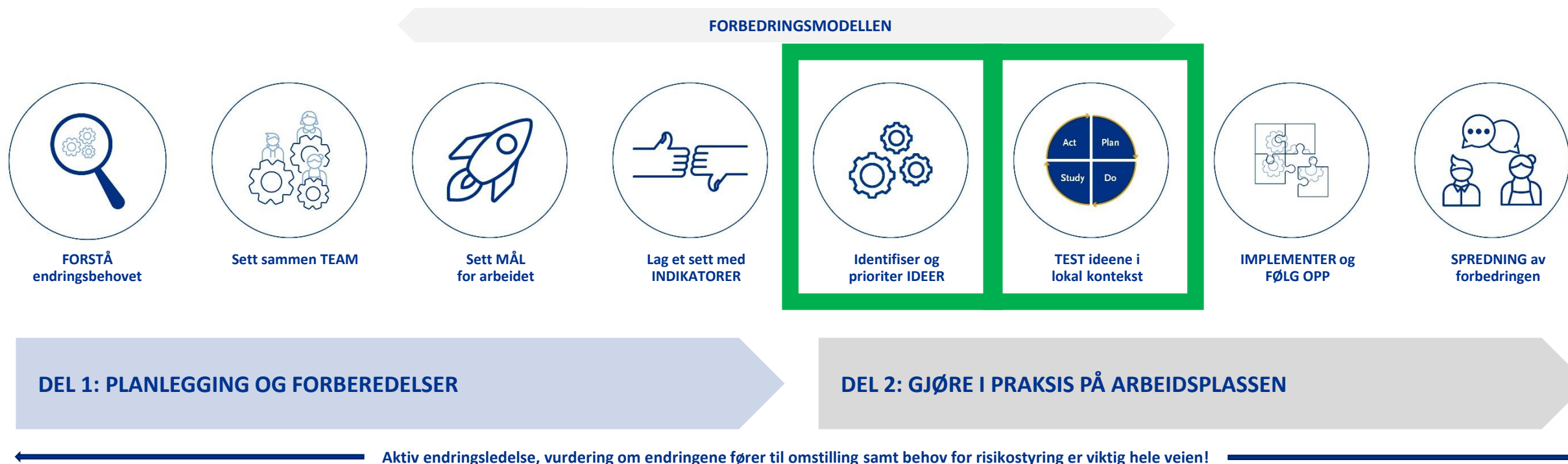
- Spesifikt
- **Målbart**
- **Attraktivt**
- **Realistisk**
- Tidsbestemt

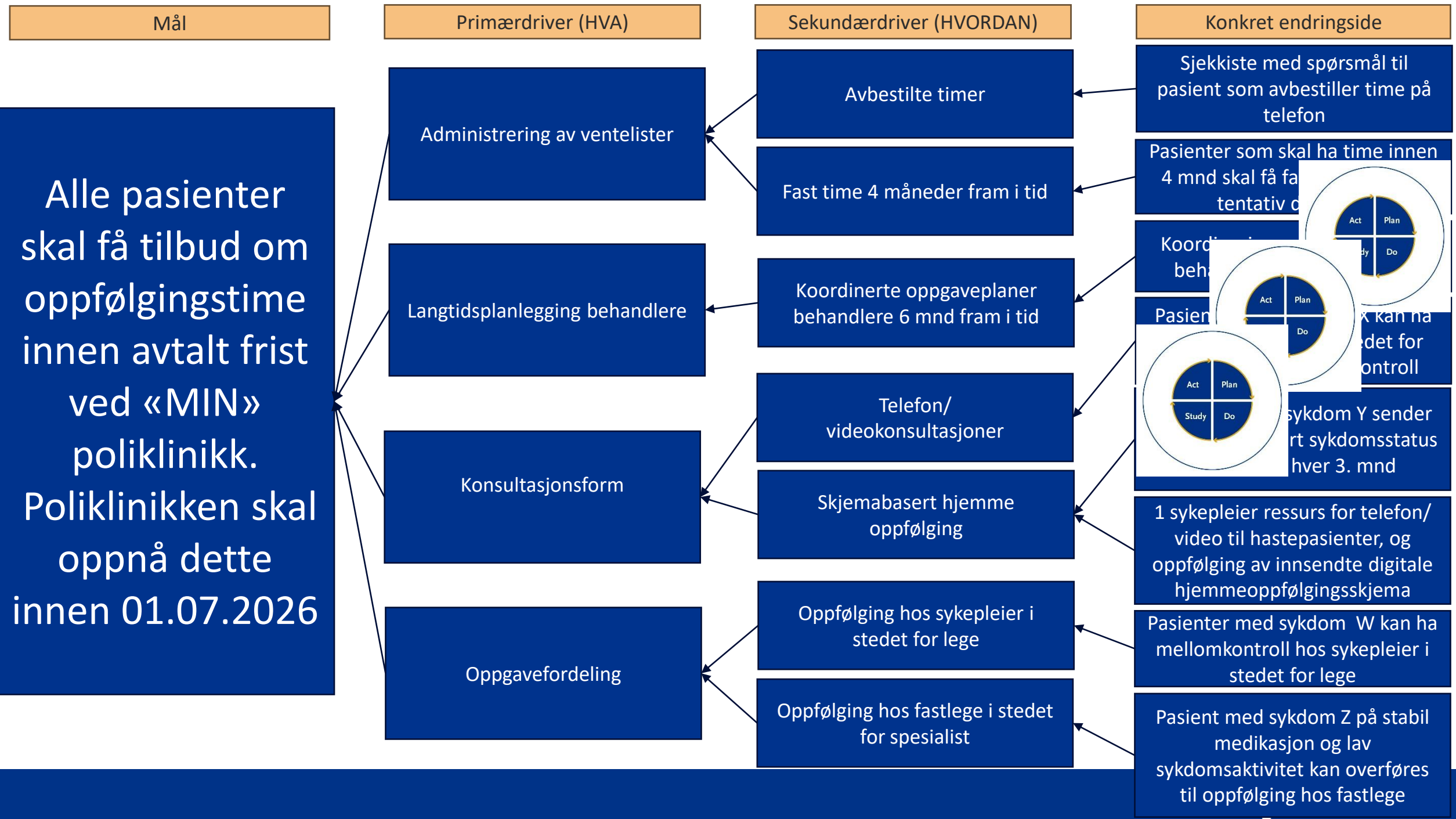
MÅLEPLAN

MÅLENAVN/ INDIKATORNAVN	OPERASJONELL DEFINISJON	DATA INNSAMLING	RESULTAT / UTFALL MÅLING	PROSESS MÅLING	BALANSERT / ULEMPE MÅLING	DIAGRAM TYPE

I ethvert forbedringsarbeid

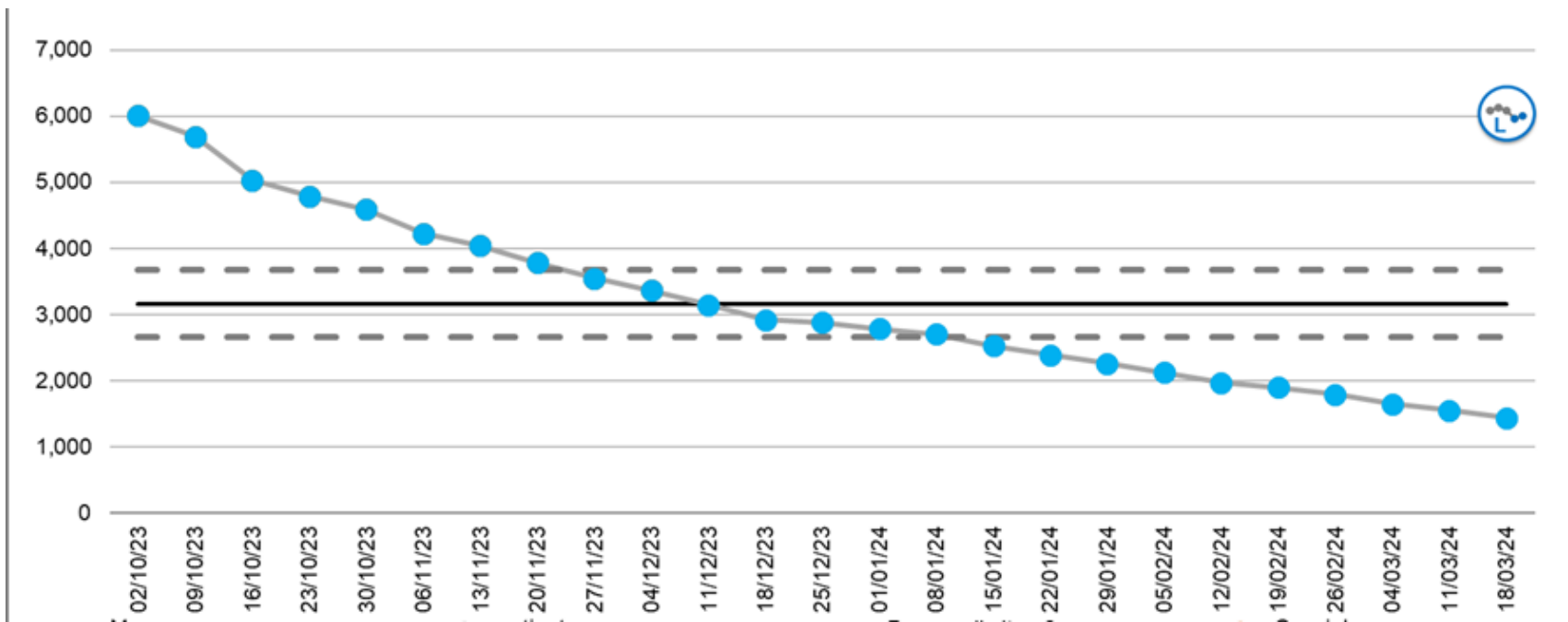
Baselinemålinger, mål og måleindikatorer

Hvordan håndtere planlagt reduksjon eller økning

Håndtere planlagt reduksjon

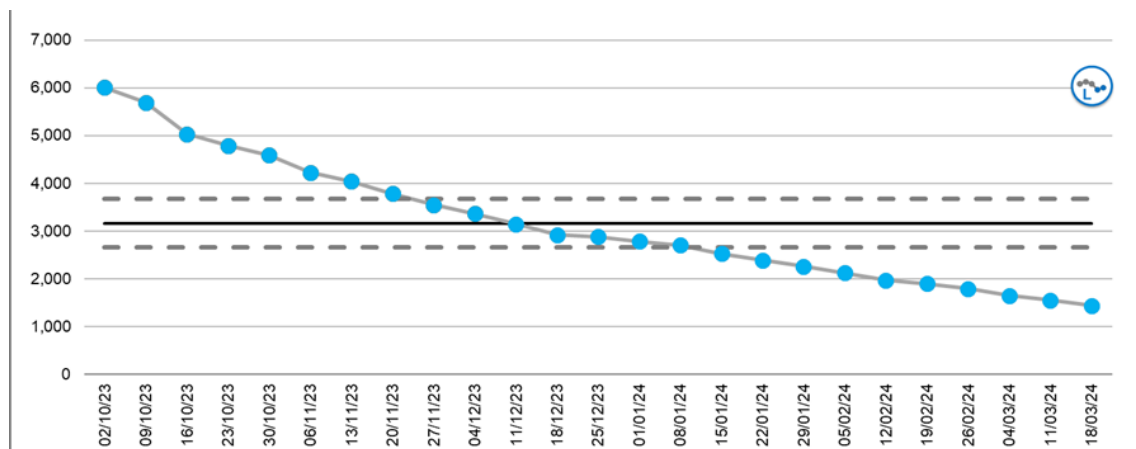

Vi trenger å redusere antall pasienter forsinket til kontroll til 0 innen 01/10/24

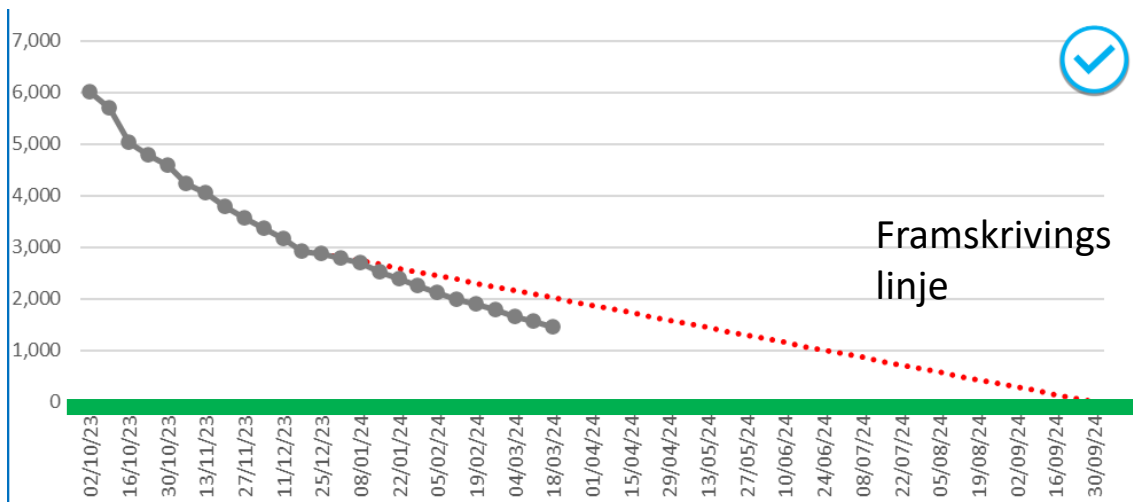
Dette ser ut som pågående reell reduksjon av pasienter som er forsinket til kontroll. Er det nok til å nå målet?

Gjennomsnitt og kontrollgrenser ser ikke ut til å være relatert til noen av datapunktene!

Håndtere planlagt reduksjon

Gjennomsnitt og kontrollgrenser ser ikke ut til å være relatert til noen av datapunktene!

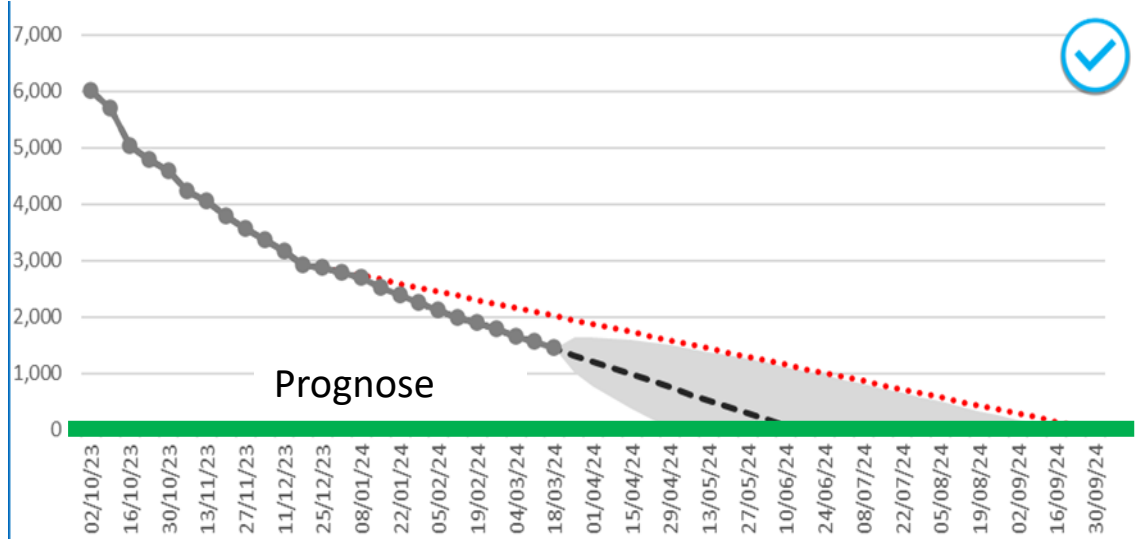
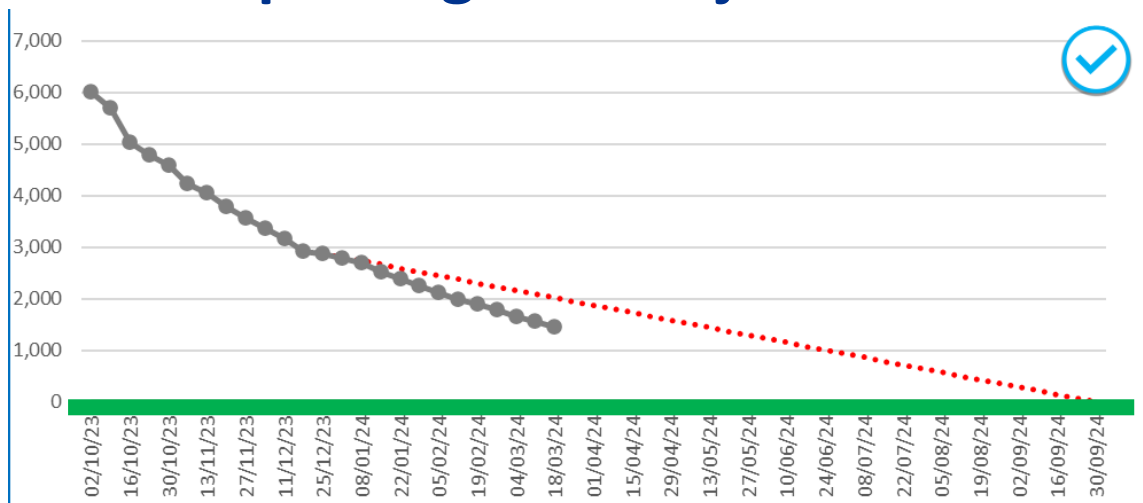

Vi kan forenkle diagrammet ved å fjerne kontrollgrenser og legge på en framskrivings linje

Dette ser fortsatt bra ut, vi ligger foran skjema, våre punkter ligger på rett side av framskrivingslinja

Mål = 0

Håndtere planlagt reduksjon

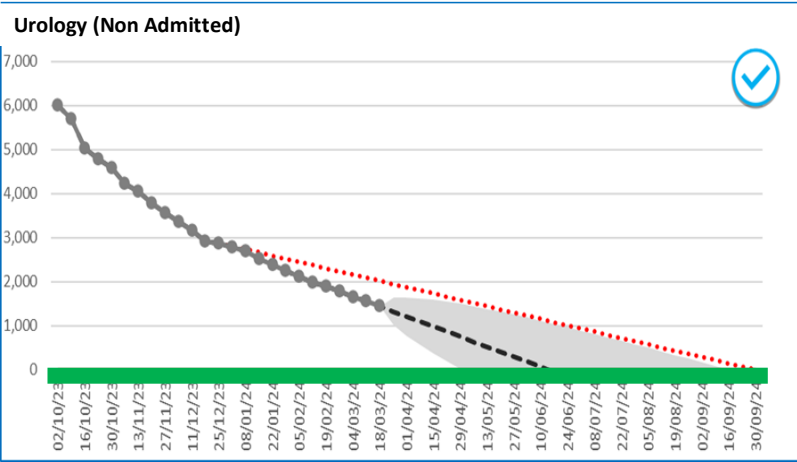

Hvis vi legger på en prognoselinje antas det at vi når målet på 0 lenge før dato for måloppnåelse

Vi kan gjøre det enda tydeligere ved å legge til en kjegle som tar høyde for usikkerhet rundt prognosen

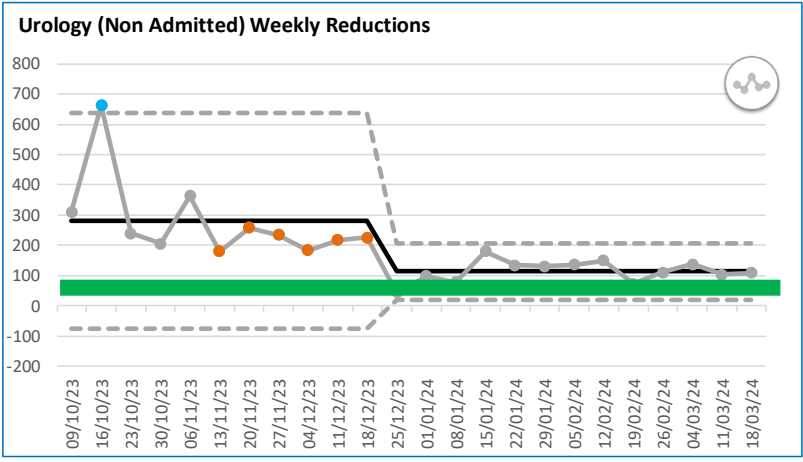
Denne kjeglen forteller oss sannsynlighet for å nå målet i tide, inklusiv usikkerhet. Den gode nyheten er at selv vår mest pessimistiske spådom tyder på at vi vil nå målet i tide.

Se hele bildet – NSH sitt framskrivnings verktøy

Trajectory Start date	Weeks to Target from 18/03/24
25/12/23	28
Target date	Target
01/10/24	0
Week of latest data	Cohort/WL size at 18/03/24
18/03/24	1441
Weekly reduction required	Average reduction achieved
72.0	115
Forecast date range	Forecast Date
06/05/24 - 16/09/24	17/06/24

Current average reduction req'd:	52
To achieve zero by:	01/10/24

Gode nyheter – vi vil nå målet

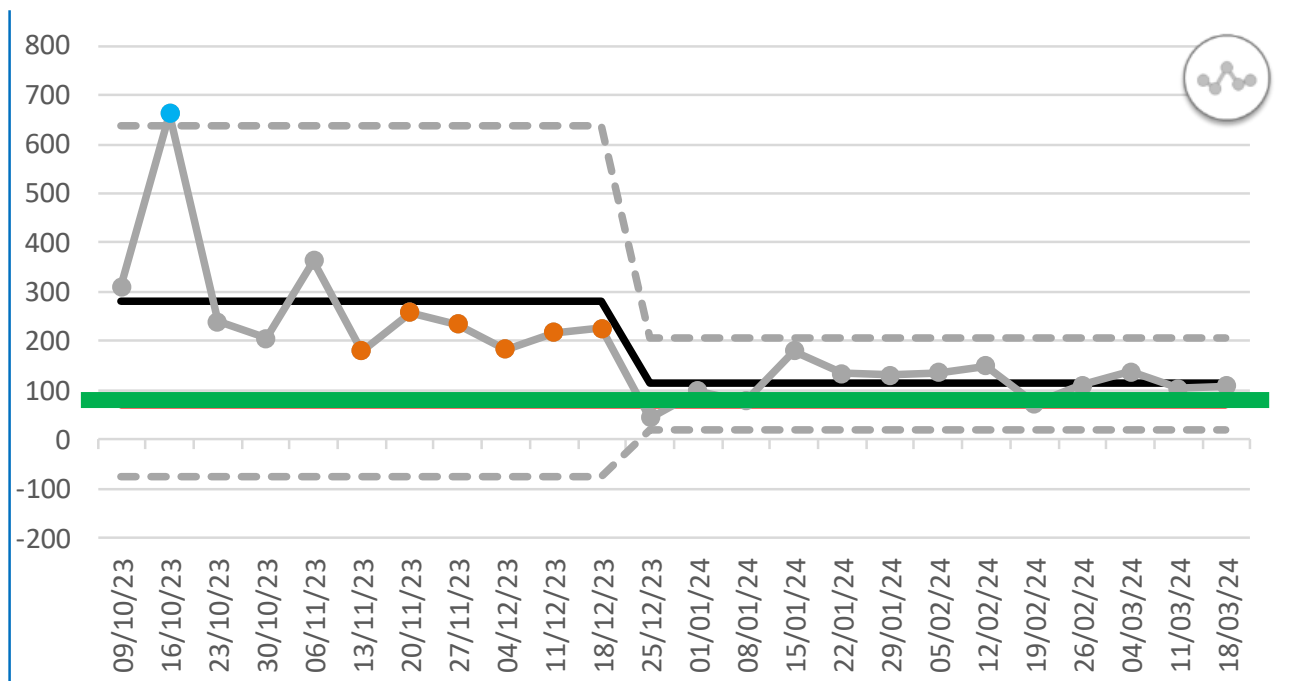
Her er framskrivningsdatoer

Reduksjon i ventelister ligger over behov ukentlig reduksjon

Framskrivningsikoner
Sannsynlighet for å nå målet til tid

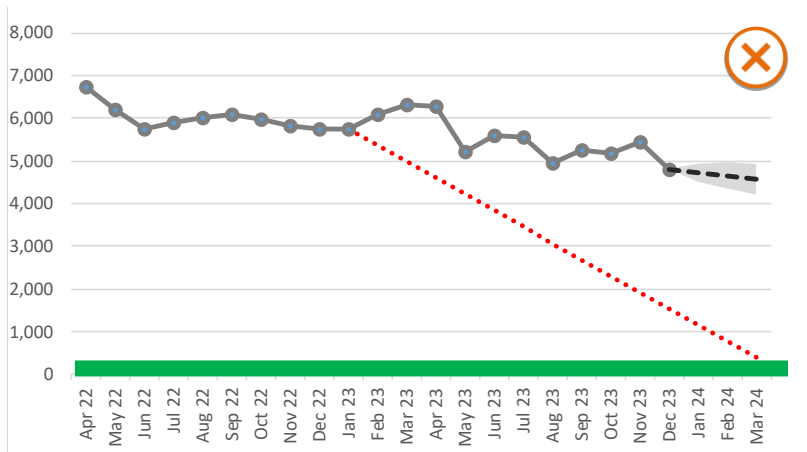
?	✗	✓
---	---	---

Håndtere planlagt reduksjon

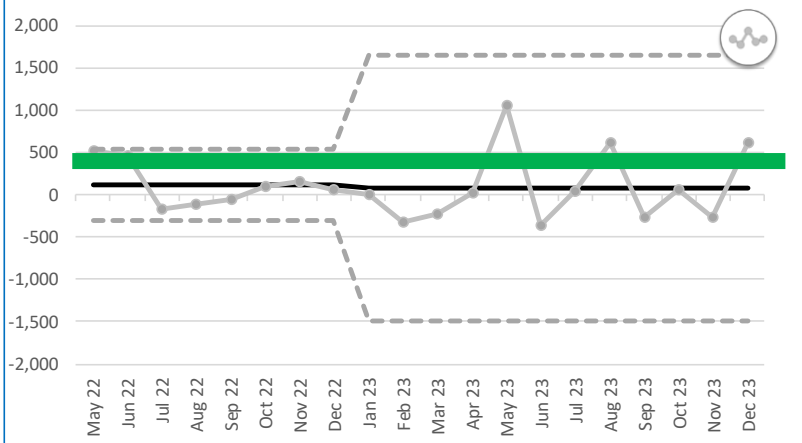

Vår gjennomsnittlige reduksjon er større enn behov reduksjon.
(Grønn linje er under svart linje)

Håndtere planlagt reduksjon

Trajectory Start date	Months to Target from 01/12/23
01/01/23	4
Target date	Target
01/04/24	0
Month of latest data	Current Cohort size - (01/12/23)
01/12/23	4813
Monthly reduction required	Average reduction achieved
384	79
Forecast date range	Forecast date
>target date - >target date	>target date

Framskrivningslinje kommer senere enn måldato

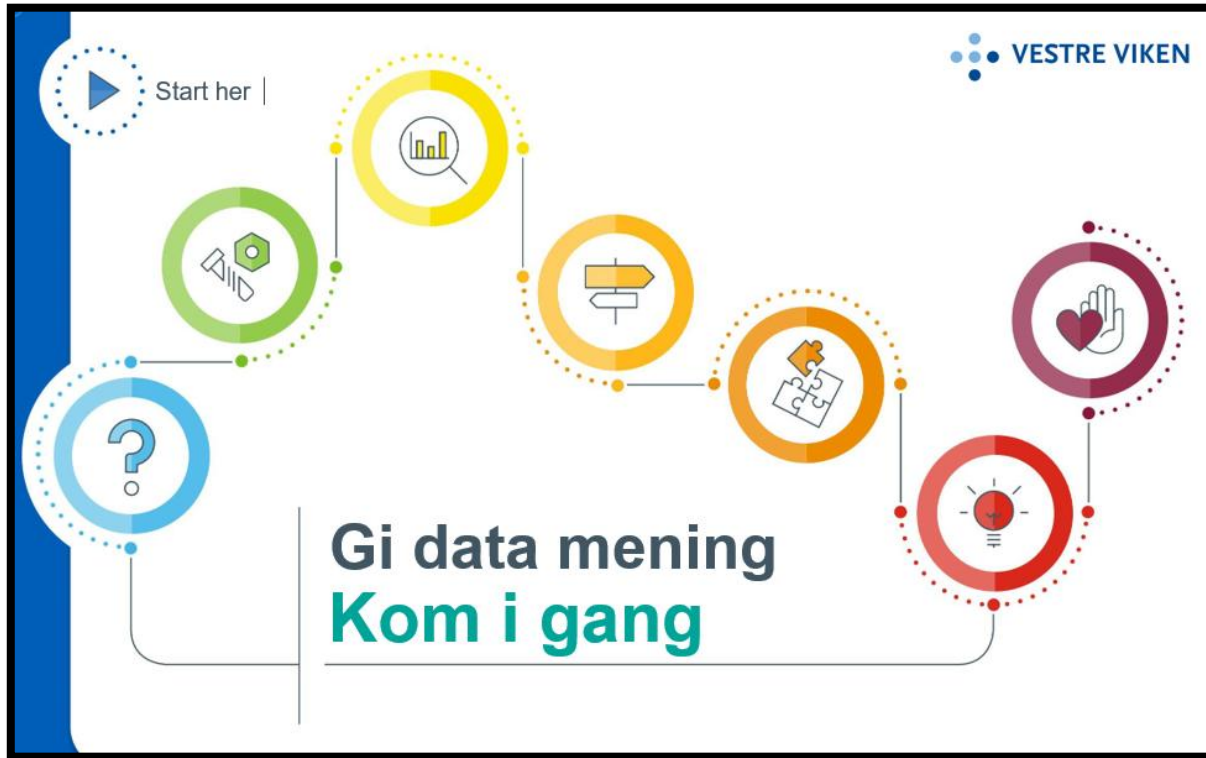
Reell reduksjon er lavere enn nødvendig reduksjon

Gjennomsnittlig mållinje (grønn) ligger høyere enn gjennomsnittlig reduksjon (svart).

Vi vil ikke nå målet.

Vil du lære mer?

Interaktive opplæringshefter: Gi data mening!

[Gi data mening! - Vestre Viken HF](#)

Data for bedre beslutninger

Gi data mening – Webinar serie

Introduksjon	8. Januar 2026
Hvor finner jeg nyttige data	Dato kommer
Dypere forståelse SPC	5. Mars 2026
Datadrevet samtale og beslutning	12. Mai 2026
Sammenstilling av data og benchmarking	28. Mai 2026
Mål og måltavler	11.Juni 2026

Øvrige webinarer kan du ta i valgfri rekkefølge😊

Tilpasset

[Gi data mening! - Vestre Viken HF](#)

Utvikling av Gi data mening

Kan vi få til dette i VVHF og Norge?

Gi ditt løfte

Skriv veldig gjerne i chat hva du tar med deg herfra og hva du skal gjøre der du arbeider

Evaluering av dagens webinar

1. Finn frem mobilen
2. Scann QR-koden
Enten med kamera eller app
3. Svar på undersøkelsen

Gi data mening! Webinar - Mål,
måltavler, framskriving 11. juni
2026

Vi blir igjen for innspill og spørsmål😊

Rekk opp hånden hvis du vil gi innspill
eller spørre om noe

VESTRE VIKEN

kontinuerligforbedring@vestreviken.no